

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (1336) RUGSEJIS-SEPTEMBER 11

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275 - 4672

Neisiu mokyklon...

Su rugsėjo pradžia vėl suklegėjo vasarą nutilusios mokyklos, o kartu su jomis atgijo ir mokyklinės problemos, kuriose nepasikutinę vietą užima šeštadieninės mūsų mokyklos. Kaikuriuose šeimose jau girdėti jaunikių balsai — „neisiu lietuviškon mokyklon!“ Mat, šeštadienis toks mielas, norisi poilsio, juoba, kad draugai kanadičiai ar amerikiečiai tą dieną ilsisi, neina mokyklon. Nevienam lietuviukui tai atrodo sunki baudžiava. Tėvams reikia gerų argumentų įtikinti vaikus, jog lietuviškoji mokykla nemažiau reikalinga kaip kanadiškoji ar amerikietiškoji. Šeimose, kur vadovybė tebėra tėvų rankose, vaikai, norėdami ar nenorėdami, paklūsta ir formuoja savo ateitį ne pagal vaikiškus kaprizus, o pagal tėvų valią ir protą. Yra betgi šeimų, kur vadovauja ne tėvai, o vaikai. Ir kai pastarieji pareiškia „neisiu lietuviškon mokyklon“, tėvai nieko nedaro. Girdi, vaiko negalima versti. Tokios „filosofijos“ šeimose vaikai formuoja ateitį pagal savo kaprizus ir protą, kuris labai netoli teveda. Tikrai kai užauga, pamato, kadėjo trumparegišku keliu ir prikašioja tėvams vadovybės stoka. Deja, praregėjimas ateina tada, kai skriauda jau padaryta ir tai neatitaisomai.

***

Laisvės kraštuose ir vaikai turi daugiau laisvės, tiksliau sakant, turi jos per daug. Jei tėvai tos laisvės nenormuoja, laisvė tampa anarchija, vedanti į netvarkingą gyvenimą. Perdidelė vaikų laisvė vėlesniame gyvenime tampa vergija — jaunuoliai nieko gero nepasiekia, lieka visuomenės paraštėje, ima keršyti ir nu-eina net nusikaltėlių keliais. Vaiko ateitis turi būti formuojama patyrusių tėvų ir mokytojų, o ne kaprizų, remiamų klaidingos filosofijos. Kraštutinis liberalizmas vaikų auklėjime tėvus padaro vaikų vergais, vykdančiais visus jų įgeidžius ir nebeįpareigojančiais vadovauti. Tokios filosofijos tėvai bijo net ir mažiausios prievartos vaikams. Ir kai pastarieji sako „neisiu lietuviškon mokyklon“, jie teatsako: „nenori, tai ir neik“. Jei visi tėvai tokie būtų, tai tuščios liktų visos mokyklos — lietuviškos ir nelietuviškos, nesulauktų jų šventovės, mažai tesirodytų ir tėvų namuose, bet užtat pilnos būtų žaidimų aikštės, gatvės, restoranai, kino teatrai ir... kalėjimai. To, žinoma, niekas nenori, visi trokšta, kad vaikai užaugtų geri žmonės. Bet tam reikia juos ugdyti, lenkti gerojonių pusę, skiepyti drausmę, siūsti mokyklon ir budėti, kad joje mokytųsi. Taigi, tėvai neturėtų paleisti iniciatyvos iš savo rankų tiek lietuviškos, tiek nelietuviškos mokyklos atveju. Jei vaikas neina lietuviškon mokyklon, reiškia arba tėvai jo neleidžia, arba nepajėgia jam vadovauti.

***

Gyvename etninio renesanso laikus S. Amerikoje, ypač Kana-doje. Net ir JAV-bės, kurios seniau garsėjo kaip „tautų tirpinimo katilas“, šiandieną skiria tam tikras sumas etninėm studijom. Šiame kontinente nebereikia slėpti savo tautybės. Dabar reikia gėdytis ne savo tautybės, o jos neturėjimo. Tvirtinimas, kad esi amerikietis ar kanadietis, dar mažai ką sako, būtent, tikrai pilietybė. Kiekvienas yra vienokios ar kitokios tautinės kilmės, kuri daug pasako apie asmenį. Tai vertinga jo savybė, praturtinanti asmenybę, jeigu yra tinkamai išugdyta. Jei pvz. kas yra lietuvis ir išauga lietuviškoje kultūroje, derinama jo vietinė kultūra, tampa daug turtingesne, platesne asmenybė už tą, kuris lietuviškumo savyje neišugdo. Lietuviškos kilmės tautietis, nemokąs lietuvių kalbos, nepažįstąs jų kultūros yra nuskriaustas žmogus. Suaugęs jis jaučia tą skriaudą, gėdijasi lietuvių, nes nepajėgia su jais bendrauti. Galbūt kaltina tėvus, bet viskas jau pervėliai. Dėlto labai svarbu jauną lietuvių auklėti lietuviškoje dvasioje, siūsti ir šeštadieninę mokyklą, augštesniuosius lituanistinius kursus, įrašydinti į lietuvių jaunimo organizacijas. Bet ką daryti ten, kur tokių mokyklų nėra? Ten šeima turi tapti mokykla. Tai vienintelė reali galimybė. Kaip priešpados laikais Lietuvoje šeima buvo vienintelė lietuviškoji mokykla, taip ir išeivijoje ji tokia turi tapti. Tik jos dėka lietuvių vaikai bus išgelbėti lietuviųbei. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

KAS LAIMĖS?

Dienraštis „Toronto Star“ paskelbė specialiai užsakyto viešosios nuomonės tyrimo rezultatus Ontario parlamento rinkimų klausimu. Porą savaitių prieš rinkimų datą 24% apklaustųjų pasisakė už liberalus, 20% — už pažangiuosius konservatorius, 13% — už NDP socialistus. Neapsiprendusių buvo 24%, nesutikusių pareikšti savo nuomonės — 14%, žadančių nebausti — 4%. Neapsiprendusių ir nesutikusių pareikšti savo nuomonės, atrodo, reikėtų sutraukti į vieną grupę. Tokiu atveju susidaro tikrai didelis net 38% sprendimo nepadarusių skaičius, turėjantis lemiamą reikšmę rugsėjo 18 d. Partijų vadų grupėje pirmąjį konservatorių premjeras W. Davis su 29%, antroje vietoje yra liberalas R. Niksonas su 17%, trečioje — socialistas S. Lewis su 16%. Daug kas šiuos duomenis sutiko skeptiškai, nes „Toronto Star“ savo vedamaisiais yra pasisakęs už liberalus. Nemažos įtakos rinkimams gali turėti Toronto CFTO televizijos stoties numatyti trijų dalių debatai: R. Niksono su S. Lewis, R. Niksono su W. Davis, ir W. Davis su S. Lewis. Pirmasis R. Niksono ir S. Lewis susitikimas išskrito, stočiai nesutikus įsileisti žurna-

listų į diskusijų laidos įrašymą. NDP socialistų vadas S. Lewis konkrečiais pavyzdžiais atkreipė rinkėjų dėmesį į kaikiurių apartamentinių pastatų savininkų staigių nuomos pakėlimus net iki 50%. Premjeras W. Davis pažadėjo įsteigti specialias nuomos priežiūros tarybas. Jos betgi neturės teisės sumažinti perdidelių nuomos pakėlimus, o tik stengsis sugėdinti tokių pastatų savininkus. S. Lewis siūlo panašias tarybas su teise tuojau pat apkarpyti per daug augstą nuomą. Ir S. Lewis, ir R. Niksonas puola konservatorius dėl perlėtos naujų gyvenamųjų namų statybos, kurios dėka Toronto ir kaikiuriuose kituose Ontario miestuose namai neprieinami dėl jų rekordinių kainų mažiau kaip \$19.000 per metus uždirbančiai šeimai. Iš tikrųjų dėl statybų sulėtėjimo yra kal-tos net trys institucijos — federacinė vyriausybė, provincinė vyriausybė ir miestų savivaldybės. Pastarosios, siekdamos daugiau pajamų nuosavybės mokesčio pavidalu, daugelyje zonų neleidžia statyti pigesnių namų. Tokia politika yra labai paten-kinti jau turintys namus gyven-tojai dėl jų nuosavybės kasmet kylančios vertės.

Ontario komunistų partija, va-

Los Angeles mieste, Kalifornijoje, Camara galerijoje buvo surengta dailininko M. K. Ciurlionio paveikslų reprodukcijų paroda. Šioje parodoje iš kairės: Giedra Gustaitė, kun. Bruno Markaitis, SJ, Irena Tamošaitienė

Nuotr. P. Jasiukonio

Kultūrinės atgaivos Brazilijoje

— Ačiū, kad atvykote, aplankėte, atgaivino širdis lietuviška daina.
— Ačiū, kad viešėjote, nesididžia-vote, bendravote su visais.
— Ačiū už šypsenas, draugišką ranką, už lietuvišką žodį, ačiū!

Trečiajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui artėjant, at-gijo lietuviškas veikimas S. Paulyje. Jaunimas darbuojasi: studijų dienos, kurios vyksta reguliariai, rimtai svarsto pro-gramų sudarymą, paskaitų temas, intensyviai mokosi lietu-vių kalbos. Dideli darbai, didė-lė atsakomybė krinta ant nepri-tyrusių jaunų pečių, bet entu-ziazmo ir ryžto nestinga, turint kaip vadovą kun. Antaną Sau-laitį. Savo nuosaikiai išlyginta nuotaika, didelių patyrimų jis palengvina išspresiti įvairius klausimus, atmegti tuos maz-gus, kurie diskusijų metu į ka-muolį susivelia. Tuo būdu jauni-mas savaime išpareigoja daly-vauti studijų dienose, atsiranda draugystės ryšiai tarp vyresnių ir jaunesnių, pagarba kiti nuo-monei ir neprimestas, natūra-lus bendravimas.

Įvairios komisijos vykdo sa-vo planus. Kas savaitę posė-džiaujama, diskutuojama, nors nevisada produktingai, bet visi darbai eina į priekį. Finansinė parama didėja: toje srityje dar-buojasi visos organizacijos ir pavieniai asmenys. Jau savo duoklę davė: Lietuvių Sąjunga-Alianca, suruošusi puikią viešą vakarienę; Sv. Juozapo Brolija, suruošusi didelę ir įdomią gegu-žinę-pikniką; literatūros mėgėjų būrelis, drauge su V. Anastasio mokyklos globėjų būreliu su-ruošęs „Joninių“ vakarą; L. Kat. Moterų Dr-ją, suruošusi viešą vakarienę V. Zelinoje. So-listo V. Verikaicio dainų kon-certas liepos 13 d. buvo svečio dovana. Savo paramą jau davė ir PLIAS skyrius S. Paulyje.

Taigi, visi prisideda. Svarbiausia gi tai, kad toks didingas

Didelis nuopelnas tiems, kurie dainininkus siuntė, kad jie sutiko keliauti ir nepašykštėjo mums dainų. Iš jų daug kas ga-lėtų pasimokyti sceninės laiky-senos, judesio ir veido išraiškos disciplinos, kurios mes pasigen-dame vietinių artistų vaidyboje. Taip atsiranda bendravimo sa-itai ir paraginimas savo tar-pie įieškoti talentų, juos ugdy-ti, remti, skatinti lietuviškos kultūros kelyje, nenutolstant nuo esminių pareigų.

Malonu buvo šia proga susi-pažinti su Amerikos Moks-lų Akademijos nariu prof. Algir-du Avižieniu ir jo žmona Jūra-te, kurie buvo atvykę į paskuti-nį koncertą ir po to dalyvavo viešo-je vakariene. Prof. A. Avižienis, pakviestas S. Paulo universiteto, skaitė paskaitas profesoriams per dvi savaites. Be to, jis dar skaitys jas Rio de Janeire. S. Paulo lietuvių aka-demikų būrelis iškiliam moksl-ninkui ir jo šeimai pagerbti pa-kvietė jį vakarienei, kuri pra-ėjo labai jaukioje šeimyniško-je nuotaikoje. H. Mošinskienė

dovaujama W. Stewarto, provin-cinio parlamento rinkimuose ši kartą dalyvauja su 33 kandida-tais. Pagal naująjį įstatymą ji pateikė reikiamą kandidatų skaičių ir gavo lygias teises su kitomis partijomis. Kadangi tie kandidatai tegaus vos po kelis šimtus balsų, spauda juos igno-ruoja ir neturi jokio noro su jais gaisiti laiko. W. Stewartas tokią spaudos laikyseną jau ap-skundė Ontario Spaudos Tary-bai, ypač aštriai puldamas di-džiausią Kanados dienraštį „To-ronto Star“. Komunistams jis reikalauja lygaus dėmesio su ki-tomis partijomis. Šis protestas turbūt nieko nepadės, nes laik-

(Nukelta į 8-tą psl.)

įvykis — pasaulio lietuvių jau-nimo kongresas P. Amerikoje (tikimės sulaukti iš užsienio apie 500 svečių) išjudina visus lietuvius Brazilijoje. Tai lyg iš po žiemos ledų prasiveržusios pavasario upės srautas savo jė-ga stiprus ir gaivailngas.

Solistų koncertai

Didelės reikšmės turi ir tai, kad šia proga susilaukėme kul-tūros ir dainos ambasadorių iš S. Amerikos. Lietuviškos dainos mėgėjams tenka išgirsti ir pa-matyti nuostabių Lietuvos dainų meną, susipažinti su naujais dainininkų talentais.

Paskutiniame koncerte š.m. rugpjūčio 10 d. turėjome progą pasigėrėti soliste Nerija Linke-vičiute, solistu Bernardu Pra-puoleniu ir akompaniatore Rai-monda Apeikyte.

Publika buvo sužavėta. Ypa-tingo pasisekimo sulaukė komp. G. Gudauskienės lengvos kom-pozicijos — lietuviškieji „ro-mansai“. Taipogi jos lietuviškų motyvų variacijos, kurias taip virtuosiškai atliko pianistė Rai-monda Apeikyte. Gaila tik, kad tokiems koncertams mes dar neturime tinkamai sudrinto instrumento — koncertinio for-tepiono.

Didelis nuopelnas tiems, kurie dainininkus siuntė, kad jie sutiko keliauti ir nepašykštėjo mums dainų. Iš jų daug kas ga-lėtų pasimokyti sceninės laiky-senos, judesio ir veido išraiškos disciplinos, kurios mes pasigen-dame vietinių artistų vaidyboje. Taip atsiranda bendravimo sa-itai ir paraginimas savo tar-pie įieškoti talentų, juos ugdy-ti, remti, skatinti lietuviškos kultūros kelyje, nenutolstant nuo esminių pareigų.

Malonu buvo šia proga susi-pažinti su Amerikos Moks-lų Akademijos nariu prof. Algir-du Avižieniu ir jo žmona Jūra-te, kurie buvo atvykę į paskuti-nį koncertą ir po to dalyvavo viešo-je vakariene. Prof. A. Avižienis, pakviestas S. Paulo universiteto, skaitė paskaitas profesoriams per dvi savaites. Be to, jis dar skaitys jas Rio de Janeire. S. Paulo lietuvių aka-demikų būrelis iškiliam moksl-ninkui ir jo šeimai pagerbti pa-kvietė jį vakarienei, kuri pra-ėjo labai jaukioje šeimyniško-je nuotaikoje. H. Mošinskienė

Kultūros ir meno para-da
Rugpjūčio 23 d. buvo iškil-mingai atidaryta Baltijos tautų penktoji meno ir kultūros pa-roda, globojama S. Paulo mies-to turizmo skyriaus. Paroda truko visą savaitę.

Parodos atidarymo iškilmes pradėjo baltiečių komiteto pir-mininkas kpt. J. Čiuvinškas, laisvosios Estijos gen. konsulas F. Saukas, pavergtųjų tautų laisvės komiteto atstovas Mano-mi Souza Pinto (šis komitetas at-stovauja dvylikai pavergtų tau-tų).

Dalyvavo daug įžymių visuo-menės ir mokslo atstovų. Ant-rojo karo veteranų delegacijoje dalyvavo plk. Nelson Paula Campos, plk. Antonio Mario Si-moes, lttn. Geraldo Francisco Braga ir kiti.

Pavergtųjų laisvės komiteto atstovas Manomi Souza Pinto pabrėžė, kad ši paroda atida-roma tuo metu, kai stengiamasi paskandinti giliausiame už-miršime garbingas čia atstovau-jamas tautas, slegiamas komu-nistinio jungo. Kalbėtojas pri-minė, kad visai neseniai pasau-lis su giliu pasipiktinimu ste-bėjo laisvųjų Vakarų kapitulia-ciją prieš Kremliaus jėgą Suo-mijoje. „Tai buvo gėdinga ir žeminanti silpnumo demonstra-cija — nusizeminimas prieš Ru-siją ir smūgis visiems kovojan-tiems dėl pavergtųjų išlaisvini-mo. Tai pripažinimas padėties ir padrašinantis sustiprinimas raudonųjų tironų...“

Toliau kalbėtojas paminėjo atsiradimą naujų antikomunistų, kurie puola Rusiją, kad su-naikintų tironiją, bet ne komu-nizmą. Tai būtų blogis, kuris pa-neigtų laisvą tautos apsisprenda-mą, blogis, kuris atimtų tautai visas teises ir suniektintų natū-ralius Dievo įsakymus. Šitie „naujo antikomunizmo“ skelbė-jai tikrumoje yra komunistai — jie neatstovauja tautų daugu-mai... Jie yra kovos pajėgų skaldytojai...“

Lietuviai parodė publikai gin-taro dirbinius, lėles, rankdar-bius, tradicines juostas, einan-čias iš kartos į kartą Lietuvoje. Marija Remenčienė, įžymiausia lietuviškų juostų audėja Brazil-iijoje, demonstravo gausiai pub-likai, kaip jos audžiamos.

Ta proga buvo pagerbtas įžy-miausias lietuvis muzikas-daili-ninkas M. K. Ciurlionis, paminė-tas jo gimimo šimtmetis.

Estai paminėjo 450 metų su-kaktį jų pirmosios knygos pasi-rodymo. Parodė daug spaudos, meno dirbinių ir didžiavosi sa-vo 121 rašytojų tremtyje.

Latviai rodė keramikos dirbi-nius, medžio raizinius ir kita.

Parodos metu buvo demonst-ruojami „Nemuno“ ir „Rūtėlės“ tautiniai šokiai.

Si paroda buvo plačiai apra-šyta visuose didžiuosiuose laik-raščiuose.

Rimas Am-s

Pasaulio įvykiai

PO VISĄ PASAULI NUSKAMBEJO NETIKĖTAS BANDYMAS NUŽUDYTI JAV prez. G. Fordą Kalifornijoje, Sacramento mieste, kai iš „Se-natorium“ viešbučio jis ėjo į Kalifornijos parlamentą. Pistoletą į jį buvo nukreipusi San Quentino kalėjime už masines žmogžudys-tes uždaryto Ch. Mansono gaujos narė Lynette Fromme, 26 metų amžiaus. Ch. Mansono gauja 1969 m. Hollywoodo nužudė filmų aktorę Sharon Tate ir šešis kitus asmenis. L. Fromme į tas žmog-žudystes nebuvo įvelta, bet kalėjimo jai nekartą yra tekę para-gauti už narkotikų vartojimą, bandymą apsvaiginti vieną liudi-ninką Ch. Mansono bylos metu į maistą įmaišytai LSD svaigai-lais. Prez. G. Fordo gyvybę išgelbėjo greitai į lydėjusio saugu-miečio L. Buendorfo reakcija ir pačios L. Fromme, matyt, labai

likęs kelią, vedantį į pietinę Si-najaus dalį ir Akvabos įlanką. Naftos šaltiniai iš trijų pusių bus apsupti Izraelio kariuome-nės. Už šias nuolaidas Egiptas sutiko Sueso kanalų praleisti ki-tų valstybių laivais Izraelin ve-žamus nekarinius krovininius. Su-tarties įgyvendinimui prižiūrėti bus sudarytas bendras karinis Izraelio ir Egipto komitetas. Su-tartis įsigalios tada, kai bus gaus-tas JAV kongreso sutikimas pa-siūsti amerikiečius technikus Sinajun ir kai bus pasirašytas specialus protokolas. Slapti su-sitarimai liečia JAV garantijas Izraeliui, Egipto sutikimą pra-tesiti Jungtinių Tautų kariuome-nės dalinių pasilikimą Sinajuje sekantiems trejiems metams. Jeigu kuris nors JT saugumo ta-rybos narys šiuo klausimu pa-naudotų veto, Egiptas su JAV ir Izraeliu tuos dalinius stengsis pakeisti neutralių valstybių ka-riais. Visi nesutarimai tarp Iz-raelio ir Egipto bus sprendžiami derybomis. Jeigu Izraelį užpul-tų kari nors kita valstybė, Egip-tas pasižadėjo neįsijungti į ka-rą, išskyrus tą atvejį, jei pats Izraelis būtų agresorius.

AUGSTA KAINA

Naująjį Izraelio ir Egipto tai-kos sutartį H. Kissingeris įpiršo už didoką dolerių sumą. Spėja-ma, kad ta trejų metų taika JA Valstybėms kainuos apie \$9 bi-lijonus. Pirmaisiais sutarties metais Izraeliui ginklais ir kom-pensacija už prarastą naftą pa-žadėta \$2,5 milijono, Egiptui — \$600-800 milijonų. Per sekan-čius dvejus metus Izraeliui nu-matyta \$3 milijonai, Egiptui — \$2 milijonai. Sirijai bei kitiem arabų kraštams skiriamos ma-žesnės \$100 milijonų sumos. Šias išlaidas taip pat turės pa-tvirtinti JAV kongresas, visada pritariantis Izraelio reikalavi-mams, bet nelabai linkęs švais-tyti pinigų arabams.

SMŪGIS KOMUNISTAMS

Portugalijos komunistai pra-rado savo didžiulią šalininką — buvusį premjerą ir karinių pajėgų štabo viršininką gen. V. Goncalvesą. Karinių Pajėgų Są-jūdžio posėdyje paaškejo, kad gen. V. Goncalveso pašalinimo iš visų pareigų reikalauja ka-riuomenė ir aviacija, o jį remia tik laivynas. Prez. Costa Gomes jį atleido iš generalinio štabo viršininko pareigų ir pašalino iš Karinės Revoliucinės Tarybos, kurios narių skaičius nuo 30 bu-vo sumažintas iki 21. Kartu su gen. V. Goncalvesu turėjo pasi-traukti ir kiti trys aršiausi pro-komunistai. Šią tarybą dabar do-minuoja nuosaikųjų pažiūrų ka-rininkai. Atrodo, jį vėl perims krašto valdymą iš buvusio triumvirato, kurį sudarė prez. gen. Costa Gomes, gen. V. Gon-calves ir saugumo viršininkas gen. O. S. de Carvalho. Naujojo premjero viceadmirolo J. P. Azevedo civilinės vyriausybės dabar greičiausiai grįš rinkimus laimėję socialistai ir populiarie-ji demokratai. Socialistų vadas M. Soares, Londone susitkęs su Europos valstybių socialistų va-dais, užsitikrino moralinę ir fi-nansinę paramą.

nansinę paramą. Ją pažadėjo prancūzų socialistų vadas F.Mit-terand, V. Vokietijos W. Brandt; premjerai: Britanijos — H. Wil-son, Švedijos — O. Palme, Olan-dijos — J. den Uyl.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė — \$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

REKTORIUS PERSPĖJO DOCENTUS

Valstybinio Vilniaus pedagoginio instituto rektoriaus
įsakymas nr. 20. Vilnius, 1975 m. vasario 14

Dėl dėstytojų atsakomybės organizuojant ir pravedant studentų išvykas.

Mokymo plane numatomos taip pat įvairios ekskursijos, meno saviveiklos, sportininkų kolektyvų ir kitokio pobūdžio studentų išvykos respublikos viduje, už jos ir šalies ribų turi didesnę dalykinę, pažintinę ir auklėjamąją reikšmę, rengiant būsimuosius mokytojus. Siekiama, kad studentai šiose išvykose, pedagoginės praktikos, darbo ir poilsio stovyklų, tatkų žemdirbiams metu savo darbu ir elgesiu pateisintų tarybinio studento, būsimo pedagogo, komjaunuolio, LTSR piliečio garbingą vardą.

Sioms išvykoms aukojamas nemažas akademinis užsiėmimas ir poilsio skirtas laikas, skiriamos didelės lėšos. Jų dėka, formuojant jaunąjį specialistą, priklauso nuo kolektyvų vadovų, katedrų dėstytojų tinkamo ir savalaikio pasirėmimo išvykoms ir, remiantis studentų aktyvu, reikiamos drausmės palaikymo pačių išvykų metu. Būtinai išvykų rezultatus svarstyti katedrose, kolektyvuose, informuoti apie išvykas ir ekskursijas dekanus, o, esant reikalui, ir rektoratą.

Pastaruoju laikotarpiu pažeidus elementariausius studentų išvykų organizavimo ir pravedimo reikalavimus, susidurta su reikšmingais, turinčiais neigiamą įtaką studentų ideologiniam auklėjimui, jų marksistinės pasaulėžiūros formavimui.

1975 birželio 29 — liepos 12 dienomis istorijos fakulteto 14 studentų grupė, vadovaujama dėstytojo, valandininko R. Šalūgos, Joniškių, Akmenės, Mažeikių rajonuose atliko mokomąją archeologijos, etnografijos ir kraštotyros praktiką. Ši grupė, būdama Akmenės rajone, nusižemino bažnytininkams, išprašė ir Klykolių medinę bažnyčią.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Opozicija sovietų visuomenėje

Sveicarų savaitraštyje "Die Weltwoche" 1975. VI. 18 buvo išspausdintas Boriso Levickio straipsnis, kurio svarbiausios mintys čia atspauskėjamos.

Jau 1972 m. sovietų KGB buvo įsitikinusi, kad politinė opozicija sovietų visuomenėje yra sunaikinta. Po triukšmingos Jakiro bylos, po masinių suėmimų Kieve, sunaikinus svarbiausius opozicijos centrus, KGB buvo tikra, kad "samizdato" leidžiama "Einamųjų Įvykių Kronika" ("Chronika tekuščių sobytij") ir kiti leidiniai sustos. Tikėtai, kad disidentai išsigaš priverstinio išsiuntimo ir psichiatrinės ligoninės ir pasunkėjusių sąlygų darbo stovyklose bei kalėjimuose. Bet disidentai pasijuto dar stipresniais teisės bei teisingumo atstovais.

KGB apsigavo: nuo 1972 m. spalio iki 1975 m. pavasario pasirodė "Einamųjų Įvykių Kronikos" septyni numeriai. Tiesa, jie taip reguliariai nėjo, kaip anksčiau, bet pateikė daugiau ir smulkesnių informacijų. Ukrainoje 1974 m. pavasarį pasirodė "Ukrainiečių Pasiuntinio" ("Ukrainskyi visnyk") nr. 7-8, kurie buvo paskelbti Vakaruose. Armėnijoje pasirodė nauji "Syturio" ("Pharos") numeriai. Lietuvoje iki 1974 metų buvo reguliariai leidžiama "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Nežiūrint lietuvių katalikų suėmimų, matyti, kad šis leidinys bus ir toliau leidžiamas. (Taip, "LKB Kronika" eina ir toliau. Red.). Tenka stebėtis ir baptistų pasiryžimu gintis ir padėti savo persekiojamiems tikėjimo broliams.

"Samizdato" leidinių skaičius ne tik nesumažėjo, kaip buvo tikėtasi, bet padidėjo. "Laisvės Radijas" paskelbė iš "samizdato" archyvo, kad 1973 m. buvo užregistruota 300 įvairių leidinių su 3.485 puslapiais, o 1974 m. jau 455 leidiniai su 5.000 puslapiais. Be to, paskelbta daug protestų, atvirų laiškų sovietų įstaigoms, Jungtinėms Tautoms ir kitoms įstaigoms. Išspausdinta ir knyga. Vakarai ypač yra susidomėję Solženicino tipo

konservatorių knyga "Iš po uolos". Medvedevas išleisdino "XX šimtmečio" pirmąjį tomą. Tai demokratinį jėgų ir "komunizmo su žmogis veidu" šalininkų veiklas.

Iš turimos medžiagos matyti, kad šešiasdešimt metų gale vyravusi "Rusijos, Ukrainos ir Baltijos demokratų programa" jau nebeaktuali. Tačiau padidėję spaudimas į visuomenę, kad ji daugiau domėtųsi politika, diskutuotų tam tikras problemas. Kaip pavyzdį galima paminėti reakciją į Solženicino "Laisvą Sovietų Sąjungos vadams".

Visuomeninės organizacijos būklė yra ypatingai keblė. Daugiausia simpatijos ji randa inteligentijos tarpe. Technikos kadras laikomas reformos jėga, tačiau tik nedaugelis atvirai pasireiškia kaip opozicijos žmonės. Bandyamas sudominti masę politika dar utopija. Ji yra apatiška, nepolitinė, besidominti tik kasdieniais rūpesčiais ir netoliama ateitimi. Reikia atsiminti, kad pagal 1970 m. gyventojų surašymą 30,8% darbininkų yra baigę tik keturis skyrius.

Aišku, sovietų vadovybėje yra stiprių jėgų, reikalaujančių be atodairos išnaikinti opoziciją kaip parazitą, tačiau partijos biurokratijoje jie turi nedaug šalininkų. Pagaliau iš istorijos žinoma, kad beribis teroras greisia ir valdantieji partijai. Galimas dalykas, kad vadovybėje, ypač jaunesnių asmenų tarpe, neapsunkintų praeitimi ir daugiau išsilavinusių, yra dvejopa pažiūra į opoziciją. Iš vienos pusės jie mato opozicijoje valdžios priešus, iš kitos — negali opozicijos kritikos ignoruoti, nes jėga mato oficialios politikos pataisas.

Sovietų Sąjungoje politinė opozicija laikoma ne politine problema, dėl kurios kovoja tokie asmenys, kaip Sacharovas, bet policijos problema. KGB budeliai nori tvirtai kontroliuoti šią opoziciją. Tai sunki problema, nes opozicijos žmonės yra susibūrę į mažus simpatizuojan-

čių asmenų sluoksnius. Priėjimas prie jų lygiai sunkus, kaip ir prie religinių grupių.

Opozicijos stiprybė glūdi oficialios strategijos silpnume. Šioje srityje atsakingieji nieko nepasimokė. Kaip ir anksčiau, jų strategija remiasi dviem tvirtinimais: prievarta yra legalių asmenų atžvilgiu, kurie, būdami atsilikę, blogai supranta savo reikalus, kovoja prieš visuomenę; reikia kovoti su vadinamaisiais valstybės priešais, nes jie, palaikydami ryšius su antikomunistinėmis organizacijomis ir Vakarų žinių agentūromis, atlieka "subversyvinę veiklą". Abu šie tvirtinimai politinės opozicijos atžvilgiu yra klaidingi. Šalia pagrindinių atstovų — Sacharovo ir Medvedevo, yra šimtai tūkstančių kitų asmenų, apie kuriuos negalima pasakyti, kad jie būtų "neišsilavinę" ir "atsilikę", kad negalėtų teisingai suprasti modernios sovietų visuomenės reikalų. Lygiai klaidingas kaltinimas, kad jie palaiko ryšius su "antikomunistinėmis" organizacijomis.

Tokiais metodais opozicija nebus įveikta, nes ji yra sovietų visuomenės produktas, o ne importuotas iš užsienio. Valdžiai tik tada pavyks su opozicija susidoroti, kai bus kovojama ne su simptomais, o stengiamasi pašalinti jos šaknis. Iš sovietų vadovybės negalima tikėtis, kad ji paseks savo brolių kiniečių patairimu: įsiklausyti į mases ir iš jų mokytis. Juo labiau, kad ji nekreipia dėmesio į tokius kompetetingus mokslininkus, kaip atomo mokslininkas Sacharovas. Vietoje to ir toliau vyks suėmimai, bus skiriamos drakoniškos baudmos, kurios nė vienu žingsniu nepriartins prie konflikto išsprendimo. Sovietų visuomenės socioekonominė raida turi pripažinti opoziciją kaip pasaulinį keitimosi procesą. Nauji bandymai sunaikinti opoziciją nueis niekais, kaip ir perankstyvas KGB triumfas prieš trejus metus.

Paruošė J. Str.

PADĖKA

Brangiam mūsų Tėviui ir seneliui **Antanui Radomskui** iškeliauvus į amžinybę, dėkojame visiems, lankiusiems jį laidotuvių namuose. Taip pat dėkojame už gausias šv. Mišių aukas ir gėles, kurios puošė karstą. Nuoširdi padėka visiems, kurie palydėjo velionį į amžino poilsio vietą. Ypatinga padėka Tėvams pranciškonams už taip iškilmingai atnašautas šv. Mišias.

Teatlygina Dievas Jums visiems!

Duktė **Terestė Lorencienė** su vyru **Leonu, anūkai — Dana ir Edvardas**

Mielam

ANTANUI KERŠIUI

mirus, jo žmoną **EMILIJA**, dukras **BIRUTĘ** ir **RAMONĄ**, jo seseris Lietuvoje užjaučiamas liūdesio valandoje ir drauge dalinamės tuo skausmu —

J. K. Bartkai
J. L. Bartkai
R. E. Konteniai
A. D. Dronsatavičiai

J. B. Dronsatavičiai
V. A. Pašiliai
P. Armonas
A. Paulius

A+A**ANTANUI KERŠIUI**

mirus, žmoną **EMILIJA**, dukras **BIRUTĘ** ir **ROMA** giliai užjaučia bei kartu liūdi —

J. B. Sriubiškiai**V. B. Saulėnai**

Nuoširdžiai užjaučiame

klubo narius **ADOMĄ** ir **EUGENIJĄ BRAKUS**, mirus Toronte jų tėvui ir uošviui, **a.a. ADOMUI BRAKUI —**

Buffalo Lietuvių Klubas**A+A****PRANUI MASIULIONIUI**

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo brolių **ROMA** su šeima ir kartu liūdimė —

Buffalo Lietuvių
Klubo nariai

Vilniaus krašto sūnui, švenčioniškiui

PETRUI LEDUI

Toronte mirus, jo šeimai ir visiems giminėms reiškiamė gilią užuojautą ir sykiu liūdimė —

VKLS-gos Kanados krašto
valdyba

A+A**LEONARDUI GARBALIAUSKUI**

Australijoje mirus, jo sūnui inž. **LEONARDUI GARBALIAUSKUI** su šeima reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė —

Rita ir Juozas Karasiejai**A+A****LEONARDUI GARBALIAUSKUI**

Australijoje mirus, liūdesio valandoje gilią užuojautą šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškia —

Jurgis Demikis**A+A****LEONARDUI GARBALIAUSKUI**

mirus, jo sūnui **LEONARDUI** ir šeimai, taip pat giminėms Australijoje gilią užuojautą reiškia —

Vanda Perminienė**ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS**

Geriausias Amerikoje ir Europoje "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgaivinti natūralių plaukų spalvą. JIB vartodami nebusite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinėje RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba
J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero,
Illinois 60650, U. S. A.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas pažemio. • Prieš perkant kitur, pasitarkite apie mūsų kainas. • Garantuojamas sutuopymas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Kanados Lietuvių Diena Hamiltone prieš daugelį metų. Iš kairės pirmoje eilėje: K. Baronas, J. R. Simanavičius (dabartinis KLB pirmininkas), J. Matulionis, buvęs VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius ir kiti.

Tautinių šokių ir dainų šventė

Pokalbis su Kanados pirmosios lietuvių tautinių šokių ir dainų šventės rengėjais

Artėjant Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventei, Jūsų korespondentas kreipėsi į organizacinio komiteto pirm. L. Skripkutę, vicepirm. dr. V. Kvedarą, šokių ir dainų koordinatorių K. Milerį, prašydamas pasakyti šventės klausimais.

— Miela pirmininke, kada kilo mintis surengti pirmąją Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventę?

— Mintis kilo KLB Hamiltono apylinkės valdybos posėdyje 1974 m. liepos mėnesį. Dar tu pačių metų rugpjūčio 8 d. AV parapijos salėje buvo suauktas organizacijų atstovų posėdis. Jame buvo gautas pilnas pritarimas ir dar tą patį vakarą sudarytas organizacinis komitetas. Pasitraukus kankuriam nariam, jis buvo papildytas ir šiuo metu jį sudaro: pirm. L. Skripkutė, prel. dr. J. Tadaraušas — religinės dalies tvarkytojas, dr. V. Kvedaras — vicepirmininkas ir šventės koordinatorių, A. Patamsis — II vicepirmininkas, K. Baronas — sekretorius, V. Stanevičienė — anglų kalbos sekretorė, O. Stasiulis — išdinininkas, A. Juozapavičius — išdinininkas pavaduotojas, K. Mikšys — banketo vadovas, P. Kanopa — padėjėjas, E. Kudabienė — meninės programos vadovė, K. Mileris — dainų ir šokių koordinatorių, G. Breichmanienė — šokių vadovė, I. Jokūbinytė — reikalų vedėja, muz. V. Verikaitis — dainų šventės vadovas, muz. A. Paulionis, K. Mileris — reikalų ved., J. Pleinys — narys. Leidinio redakcija: V. Zubas, V. Stanevičienė, K. Mileris.

— Daktare, esate šventės koordinatorių. Kaip matote iš jau nueito kelo, darbas yra labai didelis Hamiltono kolonijai, turinčiai tik 2.000 asmenų. Įdomu būtų sužinoti viso organizacinio komiteto struktūrą.

— Taip, darbas yra milžiniškas, tačiau visuomet viską mėgstu planuoti iš anksto. Panašiai buvo ir su tautinių šokių bei dainų šventės komitetu. Jį teko suskirstyti į sekcijas, kurių svarbiausios yra: religinė, informacinė, tautos, reklamos kanadičių tarpe (spauda, radijas, televizija), sekretoriatas, meno paroda, šeštadienio ir sekmadienio renginiai ir t.t. Iš viso yra 18 sekcijų — mažų ratelių, kurie suka didelį tautinių šokių ir dainų šventės ratą.

— Spėju, kad kiekviena sekcija turi darbo "iki kaklo". O

— Taip, darbas yra milžiniškas, tačiau visuomet viską mėgstu planuoti iš anksto. Panašiai buvo ir su tautinių šokių bei dainų šventės komitetu. Jį teko suskirstyti į sekcijas, kurių svarbiausios yra: religinė, informacinė, tautos, reklamos kanadičių tarpe (spauda, radijas, televizija), sekretoriatas, meno paroda, šeštadienio ir sekmadienio renginiai ir t.t. Iš viso yra 18 sekcijų — mažų ratelių, kurie suka didelį tautinių šokių ir dainų šventės ratą.

— Spėju, kad kiekviena sekcija turi darbo "iki kaklo". O

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel. 532-5191

Optical Studio OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvį Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Kanados Lietuvių Bendruomenės Hamiltono apylinkės valdybos ir pirmosios Kanados lietuvių tautinių šokių bei dainų šventės organizacinio komiteto pirmininkė Liucija Skripkutė

kaip su darbo jėga — talkininkais?

— Ačiū labai, kad suminėjote šią labai svarbią darbo pusę. Be abejonės, mums talkininkai yra labai reikalingi. Malonu būtų, kad galintieji padėti šventės ruošoje paskambintų P. Kanopai telefonu 545-1703.

— Kiek dalyvių numatote programoje? — paklausiau šokių ir dainų koordinatorių K. Milerį.

— Į šventę užsiregistravo šios tautinių šokių grupės: St. Catharines "Nemunas", Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Toronto "Atžalynas", Londono "Baltija" ir Hamiltono "Gyvataras". Choral: Toronto "Varpas", Toronto Prisiėlimo parapijos, Londono "Baltijos", Montrealio AV, Montrealio Sv. Kazimiero, Hamiltono "Aidas" ir Hamiltono AV parapijos. Dalyvių bus beveik 600. Tai stipri mūsų tautinio meno reprezentacija iš 27.000 Kanados lietuvių.

— Kiek laiko užims meninė programa?

— Apie 2 valandas, tačiau manau, kad ji žiūrovams bus gyva ir įdomi, nes numatome dar šokių su choru, palydint Montrealio tautinių instrumentų orkestrui, vadovaujamam Z. Lapino.

— Gerb. pirmininke, tokio milžiniško darbo įvykdymui, ne užtenka vien tik entuziazmo ir gražių idėjų. Juk reikalingas ir stiprus finansinis užnugaris?

— Darbą pradėjome su keliais šimtais dolerių išde. Hamiltoniečių nario įnašai, pavykęs N. Metų sutikimas, valdžios parama \$3.330, Kanados Lietuvių Gydytojų Draugijos \$500 auka papildė mūsų finansus. Jau įmoka už sales, leidinį ir kitus dalykus.

— Pirmininke, kodėl rengiate tik dailininkų A. A. Tamošaičių parodą?

— Vieninteliai Kanadoje lietuvių tautodailės atstovai yra A. A. Tamošaičiai. Paroda bus miesto centre, Daugiakultūriame pastate, kurį aplanko kiek-

vieną savaitę tūkstančiai kanadičių. Tad norime parodyti gryną, lietuvišką, tautinį meną. A. Tamošaitienė atveš stakles, demonstruos tautinių drabužių bei juostų audimą.

— Daktare, esate užaugęs už Lietuvos ribų. Kokie yra Jūsų, kaip jaunosios kartos atstovo, linkėjimai šventės dalyviams?

— Taip, iš Lietuvos išvykau penkerių metų amžiaus, tačiau mokykloje, universitete ir kariuomenėje (dr. V. Kvedaras yra Kanados kariuomenės ats. kapitonas. — K. B.) visuomet pasiskaidavau esąs lietuvių kilmės. Tad ir šios šventės proga prašyčiau jau šiapus užaugusį jaunimą atvykti į Hamiltoną, parodyti lietuvišką savo širdį, nors per kelias dienas nuplauti svetimom dulkėm apneštus lietuviškus veidus ir pasidžiaugti gintaro krašto tautiniu menu bei kultūriniais laimėjimais.

— Jūsų linkėjimai, pirmininke?

— 1953 m. Hamiltone buvo pasąstas Kanados Lietuvių Dienų grūdas. Jis išaugo į stiprų ažuolą, nes šiemet švenčiame 21-ji jo gimtadienį. Be to šiemet sukanka ir 25-ri metai KLB Hamiltono apylinkėi. Taigi, du dideli įvykiai, prie kurių prisideda tautinių šokių ir dainų šventė, kurios programą atlieka tik Kanados lietuviai. Tai pirmas mėginimas, naujai pasėta hamiltoniečių sėkla derlingoje lietuviškoje dirvoje. Linkiu, kad ji išaugtų į šakotą Lietuvos beržą, kad tokios šventės būtų rengiamos bent kas ketveri metai. Šia proga nuoširdžiai dėkoju buv. pirmininkams, kurie vadovavo mūsų kolonijos gyvenimui: K. Valaičiui, S. Naikauskui, J. Matulionui, J. Mikšui, J. Kšivickiui, K. Baronui, A. Vainauskui, S. Juozapavičiui, A. Jazbučiui, R. Bagdonui, J. Varnavičiui, a.a. G. Skripkutei, A. Juozapavičiui, V. Kazemkui, K. Mikšui, J. Kristolaičiui, K. Mileriui. Ypatingai dėkoju prel. dr. J. Tadarauškui už glaudų bendradarbiavimą tautinėje ir kultūrinėje srityje. K. B.

Ar lietuviams reikia jaunų kunigų?

Antras atsiliepimas į ta tema paskelbtą straipsnį

C. SENKEVICIUS

Kadangi "T2" redakcija kvietė atsiliepti į Jono Abromaičio straipsnį "Ar lietuviams reikia jaunų kunigų?" ("T2" nr. 29, 1975. VII. 17), štai ir atsiliepiu. Savo kvalifikacijas tuo reikalu pasisakyti remiu optimizmu, kurį imanoma išlaikyti, plačiau žvelgiant į lietuviškuosius reikalus ateities perspektyvoje. Sutinku, kad pastebėti ir paskelbti autoriaus faktai nekelti džiaugsmo ar konkretnių vilčių. Visose šito gyvenimo srityse galima pririnkti pesimistiškų gabalėlių. Jų pilna visur — šeimose, organizacijose, parapijose, bendruomenėje. Į juos vienus težvelgiant, atseit, teisingą tikrovę atskleidžiant, galima susidaryti įspūdį, kad viskas smarkiai ir nebesuaukškomai rieda žemyn, kad to riedėjimo su stabdymais nebe nuo mūsų priklauso arba jei ir priklauso, tai noro ir jėgų permažai jam su laikyti.

Konstatuoti pesimizmą atmetę faktą ir pasiduoti yra lengviausia. Iš kitos pusės, tos negatyvinės mintys dažnai laikomos autoritetinėmis, kadangi skelbiamos žinovų arba labai besirūpinančių išsivijos likimu tautiečių. Jos dažnai eina tiesos vardu ir demoralizuoja kovotojus už išsilaikymą.

Taigi, savo šviesumu nuotakos mūsų išsivijoje bendruomenės nėra vienodos ir jos tolydžio kristalizuoja į dvi pagrindines sroves. Pirmoji yra susitaikiusi su dabarties tikrove, kurioje daug tiesų randama ir skelbiama; antroji, kaskart vis siaurėjanti, yra vilties ir ateities vizijų palaikoma, kurioje turi galimybę reikšti atkaklūs kovotojai lietuviško darbo ir Lietuvos laisvės fronte, kad ir nelygioje kovoje. Ta aplinkybė jų negašdina, kaip negašdino suomio 1939 m. žiemos karas arba mūsų karžygių Pilėnų gynimas.

Sitokiame nuotaikų, tikslų spratimo ir gyvenimo būdo pasiskirstyme daugiau už optimistinę srovę pasisakančiam klausimas "Ar lietuviams reikia jaunų kunigų?" atliepia platesniu aidu, virsta rezignuojančia abejojine: ar iš viso čia ko nors reikia? Dar neskaiciūs paties straipsnio, vien tik jo antraštinis klausimas man pasirodė ne specifinis, bet daugiau visuotinės reikšmės. Atsakymas iš karto susidarė maždaug tokios sudėties: taip, mums reikia jaunų kunigų, jaunų organizacijų vadovų, jaunų mokytojų, jaunų visuomenininkų, jaunų politikų, jaunų žurnalistų ir rašytojų, pagaliau jaunų motinų ir tėvų, kurie dar Lietuvą mylėtų ir tikėtų jos laisva ateitimi be jokio egoistinio skaičiavimo.

Kunigo vaidmuo mūsų išsivijoje yra labai didelis. Dėl jo vaidmens didumo visai nesvarbu kur jis priklauso (parapijai ar ne), kokias pareigas eina, kur gyvena. Jam, palikus savo kraštą ir iškeliavus su dalimi tautos išsivijon, šalia turimo lietuviškai-krikščioniško pasaulimo atsirado ir tautinė pareiga reikštis lietuvių visuomenės veikloje, dažnu atveju jau neeiliniu veikėju.

Normaliai ir kunigą išsivijos visuomenė gali pažūrėti ir pasižiūrėti kaip į žmogų, kuris dėl savo padėties ir tam tikro išskilimo tinkamiausias būna stoti lietuviško gyvenimo priekiu ir tapti jo ašimi. Po II pasaulinio karo pirmose lietuvių kunigo atnašautose pamaldose susirinkusius jaudino ne jos kaip tokios, bet lietuvių dvasininko tartas žodis apie savuosius reikalus. Taigi, mano manymu, ir tada, ir dabar lietuvis kunigas mums reikalingas ne tiek dėl pastoracinių dalykų (sakramentus gali teikti ir nelietuviai, ir mes dėlto blogesni nebūsime), kiek dėl tautinių.

"Ar lietuviams reikia jaunų kunigų?" Čia norėtusi dar pastebėti, kad plačiuose lietuvių darbo laukuose nėra nei jaunų, nei senų, o yra tik aktyvūs arba pasyvūs. Neturint savų reguliarių mokyklų su dėmąja lietuvių kalba, dėl gyvenimo sąlygų stokoja žmonija, kurie visą savo laiką galėtų skirti lietuvių ir tautos reikalams, jaunam idealistui bent šiuo metu kunigystė būtų vienintelis realus atsakymas. Bet tik idealistui. Jieškančiam ko kito ir į pašaukimą žiūrinčiam kaip į laisvą profesiją su tvirtu pastovumu kunigystės siekti nereikėtų.

Toje pačioje srityje dirbančių žmonių pažūros į gyvenimą ir į patį dirbamą darbą niekada nebuvo ir nėra vienodos. Taigi, ir kunigų yra visokių. Prisimintina, kad ir nepr. Lietuvoje nevisi sugebėjo būti gerais savo parapijų vadovais. Tačiau dalis jų įsiamžino tautoje. Ir tai dėlto, kad netilpo savose parapijose, o dirbo tautai ir žmonijai plačiu idealistiniu mastu. Todėl tokios rūšies žmonėms čia už savo krašto ribų negalėtų kilti abejonų dėl jų paskirties reikalingumo, kur auka už savo tautos interesus kur kas būtinesnė.

Niekas nežino, kaip ir kada šių dienų politiniai vingiai ir sūkurių atsilieps tautos ir žmonijai. Visiems su staigmenomis teko susidurti praityje. Ju neišvengsim nė ateityje. Todėl dabarties faktai, jų apskaičiavimai ar iš jų daromos išvados ateičiai nevisada būna tikroviški pramatomai. Dažnai viskas apsisverčia augštin kojom, net nespėjant susiorientuoti, kodėl visa tai įvyko. Jau vien dėlto turėtume būti atsargesni su pesimizmu ir nieko nenurašyti į nuostolius peranksti. Aišku, esame nualinti dvilypiško išsivijos gyvenimo, esame išsisėmę ir pavargę, svetur kurdami ir savas sodybas, ir Lietuvą. Mes norime ir šio, ir to, bet nebegalime visko apimti ir dažnai dėl to turime rinktis vieną ar kitą. Bet tai nereiškia, kad dėl tokios situacijos mes visi turėtume pasukti prisitaikymo ir praieities užmiršimo keliais.

Kovojanti tauta budi okupacijoje. Jos dalis išsivijoj turi drauge budėti ir daryti tai, ko anie tenai negali. Tos išsivijos dalims tenka vadovauti ir lietuviui kunigui, stovėti budinčiųjų priekyje ar burti juos glaudžiau, kad sėkmingiau budėtų. Todėl savo tautos rūpesčiais gyvenančiam kunigui, juo labiau jaunam pašaukimo idealistui nederėtų perdaug rūpintis, iš kokios ir kokią parapiją jis bus keliamas, kurios pirma atiteks svetimiesiems ir kurios ilgiau išliks. Visose padėtyse, mano supratimu, išsivijos lietuvis kunigas turėtų stengtis netilpti savos parapijos ribose, eiti su savais tautiečiais visur, juos jungiant, padrašiniant, stiprinant. Jauno seminaristo abejonės ir liūdnusius apskaičiavimus turėtų skaidrinti savanoriškai prisimamoji tautinė misija, kuri tapusi net ir kentėjimu tik dar labiau įprasmintų kunigo pašaukimą.

MEDUS-
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš butyno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Tėviškės Žiburiai • 1975. IX. 11. — Nr. 37 (1336) • 3 psl.

Lietuviškųjų Europos studijų savaitės rengėjai. Iš kairės: kun. Ereminas, A. Griniene, dr. J. Grinius, Vasario 16 gimnazijos direktorius Vl. Natkevičius

"Jų šimtas, o aš viena"

AL GIMANTAS

Gal tai ir aiškus senėjimo žymė, bet ši rašinį pradėti vilioja senokai, dar "anais gerasiais prieškariniais laikais", matytas Hollywoodo gamybos filmas "Jų šimtas, o aš viena" su tuo metu populiaria artiste D. Durbin ir Filadelfijos simfoniniu orkestru. Tas "Šimtas, o aš viena" primena lietuviškojo jaunimo — merginų ir vaikinių disproporciją: jų šimtas, o aš vienas. Lietuviuose, kaip ir visur kitur, gimsta daugiau mergaičių nei berniukų. Be to, dažnu atveju mergaitės rodo daugiau aktyvumo ir socialiniame bendravime.

Beveik tas pats matyti ir organizacinėje jaunųjų veikloje. Visur ir beveik visada pastebima mergaičių persvara. Stai pvz. eilinis šokių vakaras, jaunimui skirtas. Tiesa, būna atvejų, kad abiejų lyčių jaunuolių skaičius beveik vienodas. Bet kas iš to, jei berniukai nenori, nemoka ar nesidomi šokiais. Tik mažą dalis jų šoka, veda merginas šokių aikštelėn, o dauguma mergaičių sėdi tokių pačių draugių tarpe. Kitame salės gale susėdęs bernaičių būrys šnekučiuojasi, klausosi trankios šokių muzikos ir turi "good time". Mergaitės aiškiai nepatenkintos, nes jos atvyko šokti, bendrauti, linksintis. Viena kita jau nebegalvoja apie sekantį kartą, sekančius šokus. Gerai, jei kuri jų turi vadinamąjį draugą — "boy friend", bet ką turi daryti šokių vakare dauguma jų, kurios yra mažiau agresyvios, mažiau reikalaujančios, kuklesnės? Neįsiverši berniukų būrin ir netemp-

si salės vidurin.

Ta, šešiolikametė pažįstamų dukra, kuri vos tik pradeda "socialinį bendravimą", išsiprašė tėvų ją leisti kitos, kiek tolimesnės vietovės jaunimo organizacijos metinė šventėn. Būsimą progą susipažinti su daugiau jaunųjų, pabendrauti, pasilinksinti. Nuvyko su didele vilimis, pakelta nuotaika ir lūkesčiais. Grįžo be šypsenos ir su mažesniu entuziazmu. Paprasta aritmetika pasakė viską: ten buvo 49 mergaitės ir 3 berniukai!

Kitoje vietovėje keletą metų sėkmingai veikė jaunimo choras. Jame dalyvavo per 50 merginų ir kiek daugiau kaip tuzinas vyrų!

Vieną birželio sekmadienį Dainavos stovyklavietėn atvyko stovyklauti du autobusai iš Čikagos, pilni jaunimo. Teko stebėti jų išsikrovimą. Mergaičių atvyko daugiau už berniukus.

Šie visi faktai rodo esamą padėtį ir, bent iš dalies, parodo mūsų šeimų gausėjimo priežastį. Škaičiai byloja patys už save. Deja...

Lietuvių Skautų Sąjunga, įvertindama torontietį I. Krasauską už jo paramą skautų veiklai, apdovanojo rėmėjų ordinu, kurį prisega V. Morkūnas Romuvos stovyklavietėje

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Convenient. Safe. Friendly. Helpful.

Šie keturi žodžiai apibūdina Royal Banką.

Jei aplankysite Royal Bank skyrių, pamatysite kaip draugiški ir paslaugūs yra jo tarnautojai.

Mes padedame žmonėms tvarkyti jų pinigus jau daugiau kaip 100 metų. Dėlto galime patarti kiekvienam klientui, kaip geriausiai pasinaudoti mūsų paslaugomis. Juk kiekvieno asmens poreikiai yra skirtingi.

Vienas būdas pagalbėti yra mūsų "Bonus Savings Accounts" sąskaita. Ji moka geras palūkanas ir įgalina jus taupyti savo lėšas, nes nėra čekių, gundančių jas išleisti. Taip jūs esate skatinami taupyti. Žinoma, jūs galite atsisiimti savo lėšas atėję į savąjį banko skyrių.

Kiekvienas vietinio jūsų Royal Bank skyriaus tarnautojas gali duoti daugiau paaiškinimų apie mūsų "Bonus Savings Accounts" ir kitas mūsų teikiamas paslaugas.

Kai apsilankysite, pamatysite kodėl mes esame žinomi kaip "paslaugūs"

Kanados bankas betkurioje kalboje.

ROYAL BANK
the helpful bank

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DIPLOMATŲ VIESNAGĖ

Rugpjūčio 19-21 d.d. okupuotoje Lietuvoje viešojoje didelė grupė užsienio diplomatų iš Maskvos. „Tiesa“ pabrėžia, kad šią grupę sudarė Europos, Azijos, Afrikos ir P. Amerikos valstybių diplomatiniai atstovai, bet mini tik dvi pavardes — Jordanijos ambasadoriaus Kamelio Homuto ir Švedijos laikinio reikalų patikėtinio Torsteno Erno. Pastarasis teigė, kad Lietuvą dažniau turėtų lankyti užsieniečiai, nes visur matoma didelė pažanga. T. Ernas taip pat pasiūlė plėsti Lietuvos ir Švedijos mainų technologijos, kultūros bei turizmo srityse. Užsienio diplomatų lydyje Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos protokolinio skyriaus vedėjo pavaduotojas P. Krylovas ir Skandinavijos šalių skyriaus vedėjo pavaduotojas V. Bonderis. Kaune svečiai lankėsi M. K. Čiurlionio galerijoje, skulptūros ir vitražo muzėjumi paverstoje Iguļos šventovėje, Spalio 50-mečio dirbtinio pluošto gamykloje. Kauno vykdomojo komiteto pirm. J. Razumas juos supažindino su miesto istorija, Maskvos propagandistų dažnai linkniuojama revoliucine praeitimi bei darbo žmonių kova už komunistinę santvarką. Užsieniečiai diplomatai taip pat lankėsi Trakuose bei juo pilnyje, Vilniaus universitete, kur juos sutiko prorraktorius B. Sudavičius. Maskvon svečiai grįžo lėktuvu, Vilniaus aerodroman palydėti sovietinės Lietuvos užsienio reikalų „ministerio“ pavaduotojo V. Zenkevičiaus, augščiausiosios tarybos prezidiumo sekr. S. Naujalio, Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirm. I. pavaduotojo K. Kačono, Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis komiteto pirm. R. Petrausko, ministerių tarybos reikalų valdytojo pavaduotojo K. Žemaičio bei kitų pareigūnų. Ši užsienio diplomatų viešnagė, atrodo, turi aiškų ryšį su Helsinkyje pasirašytu „Baigminių aktu“, pripažinusiu Sovietų Sąjungos teritorinį vientisumą, dabartinės R. Europos sienas. Užsienio diplomatams norima sudaryti įspūdį, kad Lietuva yra neatskiriama Sovietų Sąjungos dalis, pilnateisė respublika, sovietinė imperijos įsijungimo savo noru ir netgi vedusi darbo žmonių kovą už komunizmą.

NAUJI PASTO ŽENKLAI

Sovietų Sąjungos ryšių ministerija išleido keturis pašto ženklus, kurių vienas yra skirtas prancūzų kompartijos buvusio vado Jacques Duclos atminimui, kitas — arabų filosofo Al Farbio 1100-sioms gimimo metinėms, o likusieji du — šimtajam gimtadieniui armėnų poeto Aveliko Isaakiano ir mūsiesio M. K. Čiurlionio. Ženkluose yra miniatiūriniai šių keturių vyrų atvaizdai.

KURSAI VILNIUJE

Šią vasarą jau trečią kartą Vilniuje buvo surengti šešių savaičių lietuvių kalbos kursai jauniems užsienio lietuviams. Antano Burdos pranešimu „Gimtojo Krašto“ 34 nr., kursuose dalyvavo 25 jaunuoliai iš JAV, Kanados, Australijos, Kolumbijos, V. Vokietijos. Aprašant kursantų popietinius susitikimus, minimi: Nora Bonoski, Lorian Jones, Žibutė Keželytė, Rūta Kulikauskienė, Margret Hume iš JAV, Jūratė ir Algis Šeškai (brolis ir sesuo iš Kanados Toronto), Kestutis Slotkus iš Kolumbijos, Violeta Jonaitė iš V. Vokietijos. Ši nepilna sąrašą papildė nuotrauka, kurioje šalia torontiečio A. Šeškaus yra dvi JAV lietuvaitės — Asta Paškevičienė ir Marija Dambriūnaitė. Šiemetiniams kursams vadovavo docentas G. Raguotienė ir A. Pupkis. Lietuvių kalbos kilmę dėstė prof. J. Mažiulis, lietuvių kalbos tyrinėjimas — akademikas K. Ulydas, lietuvių kalbos turtingumą ir groį — docentas J. Pikčilingis, lietuviškų knygų istoriją — docentė B. Raguotienė. Kursantai susitiko su augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo „ministerio“ pavaduotoju docentu V. Pranašiu, užsienio ryšių skyriaus viršininku J. Staniū, visuomenės mokslo skyriaus viršininku L. Šnipu. Pokalbis lietuvių augstasis Lietuvos mokyklai, studentų dainų bei

šokių šventės „Gaudeamus“, jų sportinį gyvenimą, meno saviveiklą, M. K. Čiurlionio jubilėjų, ši rudenį Vilniuje įvyksiančią tarptautinę konferenciją „Baltistica-75“. Rašytojų Sąjungoje kursantai turėjo progą pasikalbėti su jos pirm. A. Bieliausku, A. Maldoniū, E. Matuzevičium, A. Pociumi ir A. Drilinga apie dabartinės lietuvių literatūros raidą, vertimus, autorines teises.

Kursantai taip pat aplankė J. Bieliūno kapą Anykščiūose, viešąją Druskininkuose ir Valkininkuose. Druskininkuose juos labiausiai domino M. K. Čiurlionio pamėgtas Raitgargas, kurį lig šiol buvo matę tik jo paveiksluose. Džiūskais patiekalais čia juos pavašino „Saulutės“ sanatorijos darbuotojai. Valkininkuose buvo parodyta pušyne išsikūrusi vaikų sanatorija-mokykla, kurią puošia dailininkų B. Žilytės ir A. Steponavičiaus freskos. Vilniuje kursantams teko lankytis viename vaikų darželyje ir „Tarybinės Moters“ redakcijoje, kur juos su moterų darbais, vedybų ir skyrybų tvarka supažindino red. B. Boreišienė. Šiemet kursantams taipgi buvo leista susipažinti ir su žemės ūkiu, kuriam atstovavo Prienų rajono Vyšniūnų kolchozas. Čia jie pasivašino obuoliais, išsimaudė suomiškoje kolchozo pirtyje.

SVEČIAI IS ITALIJOS

„Gimtasias Kraštas“ rugpjūčio 21 d. skaitytojus informuoja: „Neseniai Lietuvos Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos kvietimu Lietuvoje viešėjo Italijos kairiųjų katalikų delegacija. Susipažinti su respublikos gyvenimu bei katalikybės padėtimi Lietuvoje atvyko Vatikano sekretoriato nekirščiųniskųjų bažnyčių reikalų sekretorius, Gregorijaus universiteto profesorius Piero Rosano, katalikų kunigas, Florencijos universiteto teologijos dėstytojas Enriko Kiavači, katalikų rašytojas Džino Montesanto bei teologai Mario ir Vilma Gocini. „Labiausiai mus domina susitikimai ir pokalbiai su jūsu žmonėmis“, — pareiškė svečiai. Lietuvos TSR Mokslų Akademijoje delegacijos nariai susitiko su respublikos filosofais, su kuriais diskutavo apie šiuolaikines filosofines problemas. E. Kiavači, kuris domisi moralės filosofija, pasakė: „Nežiūrint skirtingo požiūrio į daugelį klausimų, abi pusės, siekdamos tarpusavy supratimo, gali bendradarbiauti“... Toks prasitarimas visdėlio liudija nesutarimus. Ši Italijos kairiųjų katalikų delegacija su Vatikano nekirščiųniskųjų Bendrijų reikalų sekretorium kun.prof. P. Rossano lankėsi Vilniuje, Trakuose ir Kaune, kur buvo priimta vysk. J. Labuko, susitiko su kunigų seminarijos rektorium kun. dr. V. Butkum, Rumšiškių klebonu kun. J. Žemaičiu. Pasak delegacijos vadovo kun. prof. P. Rossano, ši viešnagė sudarė sąlygas gauti teigiamas atsakymus į daugelį jiems rūpėjusių klausimų. Iš pateiktos informacijos matyti, kad svečiai lankė daugiausia tokias vietas ir asmenis, kur teikiama oficiali sovietinė informacija, kalbant apie religijos „laisvę“. Svečiai, globojami oficialiai pareigūnų, neturėjo progos pamatyti tikrosios būklės.

ŽUVIES MEGEJAI

Ukmergės rajono Krikštėnų sovchozo vairuotojas Kostas Šimonis, aplankęs savo bičiulį kolchozlininką V. V. Pranašiu, užsienio ryšių skyriaus viršininku J. Staniū, visuomenės mokslo skyriaus viršininku L. Šnipu. Pokalbis lietuvių augstasis Lietuvos mokyklai, studentų dainų bei

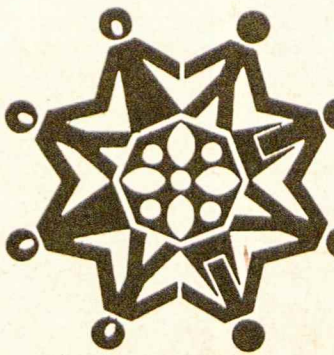
šokių šventės „Gaudeamus“, jų sportinį gyvenimą, meno saviveiklą, M. K. Čiurlionio jubilėjų, ši rudenį Vilniuje įvyksiančią tarptautinę konferenciją „Baltistica-75“. Rašytojų Sąjungoje kursantai turėjo progą pasikalbėti su jos pirm. A. Bieliausku, A. Maldoniū, E. Matuzevičium, A. Pociumi ir A. Drilinga apie dabartinės lietuvių literatūros raidą, vertimus, autorines teises.

TAUTOS FONDO HAMILTONO APYLINKĖS ATSTOVYBĖ rugsėjo 13, šeštadienį, Jaunimo Centre

rengia Tautos šventės ir Vilniaus Dienos MINĖJIMA

- A. Rinkūno paskaita
- „Nemuno“ ansamblis, vad. St. Zubrickienės
- Šokiai, grojant J. Vaičiaus orkestrui
- Bufetas, laimės staliukai ir kitos staigmenos.
- Pradžia 7 v.v.

RENGEJAI

Pirmoji Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventė HAMILTONE

ivyks Kanados padėkos savaitgaly - šių metų spalio 11-12 dienomis - šeštadienį ir sekmadienį

Be Vilniaus nebus ir Lietuvos

1975 m. rugsėjo 13 d., 7 v.v., Hamiltono Tautos Fondo Atstovybė Jaunimo Centre, Dundurn St., rengia Tautos šventę ir Vilniaus Dienos minėjimą. Šis įvykis Vilniaus krašto lietuviams yra labai džiuginantis, nes tai ženklas, kad Vilniui ir jo sritims rūpinamės nebe mes vien. Todėl Vilniaus krašto lietuviams tenka didelė pareiga bei parengiamą gausių atsilankymu paremti.

VKLs-gos Kanados krašto valdyba prašo visus, šį kreipimąsi skaitančius, atkreipti į jį savo dėmesį ir ne tik pačius atvykti, bet ir kitus paraginti dalyvauti. Ypač kreipiamės į didžiausią ir artimiausią koloniją Toronte bei gretimas apylinkes, kaip

Winnipeg, Manitoba

P A D Ė K A

Reiškiu nuoširdžią padėką daktarui A. S. Mazury už man sėkmingai padarytą operaciją š.m. liepos 30 d. Gili mano padėka visiems, mane aplančiusiems ligoninėje ar namuose, atpačiusiems gėlių ar kitų dovanų. Taip pat dėkoju už jautrius pagundos žodžius mane lankančioms asmenims: kun. klebonui J. Bertašui, kun. S. Santarui, Rev. Andrew M. Cote, SOM, KLB Winnipeg apylinkės valdybai, Teklei Timmermanienėi, St. Ignacius Senior Club, Petrii ir Vanda Jungelėvičiams, Vincui ir Elytei Januškiams, Marijai Januškienei, Mrs. M. John, Mrs. Mayor, Mr. & Mrs. D. B. Luce, Mrs. Ada Harvey, Mrs. S. Massakowski, Stefai Kazki. Vytui ir Jadvygai Kriščiūnams, p.p. Banikoniams, Antanui ir Joanai Kuniečiams, Danai Stonkienėi, A. ir Konstancijai Radzevičiams, Onai Aleliūnienėi, Aldonai ir Juozui Aleliūnams, savo šuniui Arūnui bei jų vaikams Lenny ir Lawrence, dukrai Teresei - Mildai ir visiems kitiems.

Su giliu nuoširdumu — Bronė Bujokienė

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas „TALKA“

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadienis - ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadienis uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$6.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitų (P.C.A.) 6%
sutaupos 7½%
term. depozitus 1 m. 8½%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas .. 12%
nekiln. turto pask. 10½%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai — kiekvieno skoniu

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 389-4113
- GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 389-4113

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTITUTO kursuose rugpjūčio 17-24 d.d. dalyvavo apie 90 tautinių šokių grupių vadovų bei šokėjų. Juos 7.15 v. ryto priekaldavo mergaičių komendantė Vanda Stankuvienė ir Juozas Karasiejus. Kasdien buvo trys daug darbo pareikalavusios tautinių šokių pamokos, vadovaujamos instituto pirm. Jadvygos Matulaitienės ir V. tautinių šokių šventės vadovės Galinos Gobenės. Pamokų pravedime taipgi dalyvavo ir kiti mūsų tautinių šokių žinovai — Breichmanienė, Sagys, Elmantas, Marijošienė, Ivanauskienė, Bielajus. Būsimosios tautinių šokių šventės programą kursų dalyviams aiškino jos vadovė G. Gobenė. Savaitė užbaigta diplomų įteikimu kursantams, trumpa paskaita apie M. K. Čiurlionį, vaišėmis ir šokiais.

LIETUVOS VYČIŲ 62-RASIS SEIMAS rugpjūčio 20-24 d.d. Niujorke susilaukė daugiau kaip 200 dalyvių, kurių 20 buvo jaunuoliai. Seimui buvo pasirinktas šūkis: „Gerbime tave savo Tėvynę!“ — fizinė tėvynė JAV ir dvasinė tėvynė Lietuva. Jai yra skirti reikšmingi vyčių himno žodžiai: „Mums viską davė Lietuva, vaduosim galva ją sava...“ Posėdžiūose buvo apsvaistytas Lietuvos vyčių dalyvavimas JAV 200 metų sukakties minėjimuose bei eucharistiniame kongrese ir jo reikalams paskirta \$1.000 auka. Seimo dalyviai garbės nario medali įteikė Simui Kudirkai, o Lietuvos bičiulio premija „Friend of Lithuania Award“ pagerbė buvusį kongresmaną B. Hanrahana, dėjusi daug pastangų S. Kudirkai išlaisvinti. Ši premija skiriama labiausiai Lietuvos byloje pasižymėjusiam kitautčiui. Naujon Lietuvos vyčių valdybą išrinkti: pirm. — Antanas Milner, vicepirmininkais — Marijona ir Pilypas Skabeikiai, Juozas White, protokolų sekr. — Ann Bender, finansų sekr. — Teresė Trainis, ižd. — Rita Pinkus, patikėtiniai — A. Radzevich ir Irena Sankus.

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIME Waterburyje buvo nutarta rytinio JAV pakračio skyrius sujungti į apskritį. Numatyta sudaryti keturias apskritis — Bostono, Connecticuto, Niujorko ir Filadelfijos. Atskiron apskritį norima sujungti ir Pensilvanijos, Vašingtono, Baltimorės apylinkes.

SPORTO KLUBAS „LITUANICA“ spalio 11 d. Čikagos Tautiniuose Namuose specialiu pokyliu paminės šildabrinę savo veiklos sukaktį. Lietuvių vardą gražiai garsina „Lituanicos“ futbolo komanda, kuri rugpjūčio 17 d. Marquette Parko aikštėje įveikė stiprią serbų jaunimo komandą 2:1. STANLEY BALZEKAS, j.n., Lietuvos kultūros muzėjaus vadovas ir automobilijų pardavimo įmonės savininkas, yra paskirtas Čikagos etninų grupių pirmininku JAV 200 metų minėjimo renginiams. Čikagoje planuojama tris dienas trukianti visų tautybių bendra šventė.

PREL. LIUDVIKAS MENDELIS, 47 metų vadovavęs Sv. Alfonso lietuvių parapijai Baltimorėje, dėl sveikatos pasitraukė iš klebono pareigų. Jis jau yra sulaukęs 77 metų amžiaus ir šiuo metu gyvena Oakvillėje, Conn. Sv. Alfonso parapiją laikinai administruoja kun. Antanas Dranginis.

VIOLETA KAROSAITE, žymioji Čikagos lietuvių balerina, įsigijo akinių pritaikytos profesiją ir atidarė savo optikos studiją Čikagoje, 70051 So. Washtenaw Ave. Ji žada ir toliau dalyvauti koncertuose, spektakliuose, savo šokių taktinti lietuvių renginiams. V. Karosaitė pasirūpinti nauja profesija priverst nepažinkamos pajamos, negalėdamos užtikrinti geresnio pragyvenimo. 1973 m. ji baigė specialius „House of Vision“ kursus, o praktiką 1973-75 m. atliko pas dr. V. Kilikonį ir Uhlemanno optikus.

Argentina

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENES valdyba liepos 13 d. surengė specialų pobūvį visiems šios kolonijos varduvininkams — Antanams, Jonams, Onoms, Petrams ir Povilams, o taip ir moterims, turinčioms vardus. Varduvininkai ir varduvininkės buvo pavašinti atn įjėmo keptos jautienos bendrais pietumis.

ADRIANA JOCYTE, Berisso lietuvių kolonijos 12 metų amžiaus sūlis, dalyvavo šio miesto ukrainiečių „Prosvito“ draugijos šventėje. Ukrainiečiams ji padainavo keturias dainas ispaniškai. A. Jocyte šią vasarą išlaikė gitaros studijų ketvirtą kurso egzaminus. Ji talentingai reiškiasi ne tik lietuviškų renginių, bet ir La Platos radio bei televizijos programose, laimi premijas festivaluose.

Australija

LKVS „RAMOVĖ“ SYDNEJAUS SKYRIAUS valdyba pagerbė šios organizacijos ilgamečio centro valdybos pirmininko ir buvusio Lietuvos krašto apsaugos ministerio prof. gen. St. Dirimanto atminimą. Vėlonis mirė š.m. sausio 26 d. Čikagoje, sulaukęs 87 metų amžiaus. Paskaita skaitė buvęs Lietuvos kariuomenės plk. Vaclovas Šliogeris, kuriam vėloni teko asmeniškai pažinti mokatį Kauno karo mokykloje, karininkų kursuose, kariniame gyvenime.

SYDNEJAUS LIETUVIAI tikisi gauti radioj valandėlę „Etninės Australijos“ radio stotyje. Šios stoties veiklą finansuoja ir remia Australijos valdžia per A. Grassby vadovaujamą bendruomeninių santykių komisiją. Stoties paslaugomis dabar daugiausia naudojasi ateiviai, kile iš Europos kraštų, esančių prie Viduržemio jūros. Etninių grupių valandėlės šioje valdiniėje radio stotyje statomas reikalavimas vengti politikos, ginčų, ribotą muziką, dainomis, bendruomeninėmis bei kultūrinėmis žiniomis. ALB Sydnejaus apylinkės valdyba jau organizuoja specialų komitetą lietuviškos valandėlės laidoms paruošti.

LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTE-RŲ DRAUGIJA Melbourne surengė susipažinimą su Čikagoje rampos šviesą išvydusią ir ten į plokštes įrašytą K. V. Banalčio opera „Jūratė ir Kastytis“. Operą apibūdino ir įvertino buvusi Kauno radiofono sol. A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė.

BALTIEČIŲ VAKARIENEJE Tasmanijos saloje, Hobarto mieste, dalyvavo ir žodį tarę Tasmanijos profesinių sąjungų sekr. B. Harradine. Jis ragino baltiečius jungtis į profsinių sąjungų veiklą, reikalaujanti raštinio pažado iš Australijos liberalų partijos, kad ji tikrai atšauks Pabalčio pripažinimą Sovietų Sąjungai, laimėjusi sekančios federacinio parlamento rinkimus ir iš valdžios išstūmusi premjero G. Whitlamo darbiečius. Tokias bendras vakarienes Hobarto baltiečiai žada rengti kas 4-6 savaites.

Britanija

LKVS „RAMOVĖ“ MANČESTERIO SKYRIUS surengė S. Dariaus ir S. Girėno tragiškojo skrydžio per Atlantą metinių minėjimą, kurį įvadinių žodžių bei abiejų lakūnų atminimo pagerbimu susikaupimo minutę pradėjo skyriaus pirm. K. Murauskas. Paskaita apie „Lituanicos“ skrydį skaitė kun. A. Putcė, išryškindamas abiejų lakūnų asmenybes, pasiūlymą šiam pavojingam žygiui. Meninę dalį atliko romovėnų kvintetas — A. Jakimavičius, K. Murauskas, A. Podvolkskis, J. Pilipavičius ir V. Kupstys, padainavę dainą „Darius ir Girėnas“ bei keletą kitų kariškų dainų. V. Kupstys padeklamavo eilėraštį „Mana Lietuva“, o E. Murauskienė angliskai skaitė savo poemą, sukurta žuvusių lakūnų garbei. Po programos įvyko bendros visų dalyvių vaišės su šokiais.

LIETUVIAI SKAUTŲ liepos baigsoje turėjo savaitę trukusią stovyklą Lietuvių Sodyboje. Dalyvių susilaukta tik pora tuzinų. Stovyklų viršininku buvo skautas vytyr R. Valteris, mergaitėms vadovavo J. Traškienė. Baigminis lauzas su įdomia programa buvo surengtas rugpjūčio 2 d.: Skautus sveikino Londono Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Sakevičius, DB Lietuvių Sąjungos vardu — J. Alkis ir buvęs šios organizacijos centro valdybos pirm. J. Vilčinskas. Jaunosios kartos atstovas Algirdas Silnickas, „Taukuoto Puo-do“ redaktorius, dalyvių linksmino per savaitę surašytas stovyklautojų nuotykius.

Belgija

A.A. SESUO JUOZEFINA MARIKINTUK, benediktinė, mirė rugpjūčio 10 d. Lieže. Ten ir palaidota. Iš Lietuvos buvo išvažiuojanti prieš I D. karą. Visą gyvenimą praleido benediktinių vienuolyne. Pastaraisiais metais ji sunkiai sirgo ir buvo reikalinga rūpestingos globos. Ją nuolat slaugė belgė sesuo Regina Berkman, kuri net lietuviškai truputį pramoko, kad galėtų geriau susikalbėti su ligone. Mat, pastaroji per pastaruosius mėnesius galėjo kalbėti tikiai lietuviškai. Daug padėjo ir kitos seserys lietuvaitės, gyvenančios tame pačiame vienuolyne. Šiuo metu sunkiai serga lietuvaitė sesuo Pranciška.

LIEŽO MIESTE tebegyvena keletas lietuvių ir lietuvių. Neseniai dvi lietuvaitės iškėto už belgų, bet vėliau išsiskyrė.

Vokietija

VLB HANAU APYLINKĖS naujon valdybą išrinkti: pirm. Albert Kemreit, sekr. Zenonas Rutkauskas ir ižd. Aldona Januschkas. VLB LUEBECKO APYLINKĖS valdybai vadovauja pirm. P. Liegus. Paskutinį kartą šios apylinkės lietuviai buvo susirinkę švesti Joninių viename kaime prie Luebecko. Visus dalyvius, kurių buvo apie 30, pasveikino VLB krašto valdybos ižd. M. Šiušelis, daręs pranešimą apie Vokietijos lietuvių jaunimo veiklą bei ruošimąsi kongresui P. Amerikoje. Jaunimui surinkta 139 DM.

Norvegija

SKANDINAVIJOS SKAUTŲ Lillehamer vietovėje suorganizuotoje XIV pasaulinėje džiamborėje lietuviams atstovavo: LSB vyriausias skautininkas v.s. P. Molis ir Barauskas iš JAV, Lukoševičius iš Brazilijos, v.s. J. Maslauskas ir s.v.s. V. Zinkus iš Britanijos Tarp dalyvaujančių skautų iškeltų 109-nių valstybių vėliavų truko mūšinės trispalvės. Lietuviai skautai aplankė visas pastovykles, dalindami spaudą apie Lietuvą ir jos istoriją anglų kalba. Juos nusteino P. Korėjos, Filipinų skautų vadovų turimos žinios apie dabartinę būklę Lietuvoje. Lietuviskais skautų uniformas apatino ir JAV skautų vadovai, kurie yra gerai informuoti apie mūsų išeivijos skautų veiklą. Atskirą savo pastovyklę su Estijos vėliava turėjo 30 estų skautų, džiamborėn atvykusių su Kanados skautais.

Sao Paulo lietuvių vaikų žiemos stovykla liepos 20-27 dienomis. Andrius Valavičius ir Rikardas Bendoraitis rodo, kaip per havajietiškus pietus valgomai papajos vaisiai. Nuotr. A. Saulaitis

Nuo 1939 m. Argentinoje dvasinius lietuvių reikalus aptarnauja Tėvai marijonai, kurių rūpesčiu 1942 m. buvo užbaigta statyti Aušros Vartų parapijos šventovė Avellanedoje, Buenos Aires priemiestyje. Čia įsisteigė Tėvų marijonų pagrindinis namas, pastoracinis lietuvių centras, kuriame 1948 m. buvo pradėtas leisti lietuvių katalikų laikraštis "Laikas", o 1952 m. įsteigta ir nuosava spaustuė. Nuo 1946 m. veikia Aušros Vartų parapijos pradžios mokykla, vadovaujama seselių kazimieriečių, kurioje mokosi apie 500 vaikų — berniukų ir mergaičių.

Avellanedos Aušros Vartų parapija pasidarė ne vien pastoraciniu bei dvasiniu lietuvių centru — susispietė ir visa lietuvių kultūrinė veikla. Čia veikia Sv. Cecilijos choras, įsisteigęs dar prieš parapijos įsikūrimą, taip pat čia dirbuojasi Birutės lietuvių katalikų moterų bei mergaičių draugija ir Gyvojo Rožinio draugija.

Praėjus II pasauliniam karui, Aušros Vartų parapija prigludė kultūrinės naujų lietuvių ateivių pajėgas. Čia susiorganizavo Lietuvių Bendruomenė, dainų ir šokių ansamblis "Daina", lietuvių skautai, o vėliau šokių ansamblis "Rambynas", kuris išsilaukė dešimtį metų.

Buvo įsisteigę ir kiti du šokių ansambliai — "Atžalynas" ir "Ateitis", bet po kelerių metų nustojo veikti. Dabar vėl pradėdamas organizuoti naujas vaikų šokių ansamblius. Beveik nuolat prie šios parapijos veikia lietuvių vaikams šeštadieninė mokykla, kurios dėka ir išaugo minėti šokių ansambliai. Šiuo metu šeštadieninei lietuvių vaikų mokyklai vadovauja seselė Angelika Damareidaitė, kazimierietė, kuri jau 27 metai dirbuoja Argentinos lietuvių tarpe.

Tėvai marijonai, nuo pat įsikūrimo Argentinoje, per 36 metus aptarnauja taip pat ir gretimas lietuvių kolonijas: Berisso mieste (apie 60 km. nuo B. Aires) pamaldos lietuviams būna du kartus į mėnesį; Villa Lugano ir Temperley kolonijose (apie 20-30 km. nuo Avellanedos) pamaldos laikomos tik kartą į mėnesį.

Aušros Vartų parapijos šventovėje Avellanedoje kiekvieną sekmadienį ir įskytose šventėse 10 v. pamaldos — Suma laikomos lietuviškai. Jų metu gieda Sv. Cecilijos choras. Gavėnios metu lietuviams vedamos rekolekcijos Avellanedoje, taip pat Temperley ir Berisso kolonijose. Maždaug kas penkeri metai vedamos mišijos lietuviams, kurių pačios sėkmingiausios buvo 1967 m. Jas net septynios vietovės vedė misijonierius a.a. kun. Jonas Bružikas, SJ.

Aušros Vartų šventovėje, pagal lietuviškus papročius, kiekvieną penktadienį ir sekmadienį kalbamas Rožinis lietuviškai, o Gavėnios metu trečiadieniais ir sekmadieniais giedami Graudūs verksmai, penktadieniais eina mišios keliai. Be to, kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį lietuviams būna šventoji valanda, po kurios būna Gyvojo Rožinio mėnesiniai susi-

Pavojus nutautėti ir... nužmogėti

Pranešimas apie Argentinos lietuvių, padarytas kunigų suvažiavime Romoje

rinkimai. Gegužės, birželio ir spalio mėnesiais kiekvieną vakarą būna atitinkamos pamaldos lietuviškai. Vėlinių oktavos už mirusius su egzėkviomis ir giedami gedulingi mišpatai lotyniškai. Ypatingomis progomis būna mirusiųjų paminėjimas sodelyje prie lietuviško kryžiaus su progai pritaikintu pamokslu, maldomis; užbaigiamas sugiedant "Viešpaties Angelas".

Rosario Sv. Kazimiero parapija Rosario mieste, Santa Fe provincijoje, marijonai dirbuojasi nuo 1949 m. Vienuolins namas buvo įsteigtas 1950 m., o 1954 pastatyta Sv. Kazimiero šventovė, vadovaujant a.a. kun. J. Jakaičiui, MIC, ir kun. K. Vengrui, MIC. Prie šventovės buvo pastatyta ir pradinė mokykla kun. J. Margio, MIC, rūpesčiu, pavadinta "Repubblica Lituania" vardu. Mokykloje mokosi apie 600 vaikų — berniukų ir mergaičių. Mokyklai vadovauja seselės kazimierietės. Marijonų vienuolyne yra ir noviciatas, kurio vadovu yra kun. A. Švedas, MIC.

Jau daug metų Rosario mieste veikia Lietuvių Bendruomenė, kuriai vadovauja Jonas Papečys. Lietuvių Bendruomenės centras yra Sv. Kazimiero parapijoje.

Kordobos lietuvių kolonija Kordobos mieste gyvena apie 300-400 lietuvių. Čia veikia Susivienijimo Lietuvių Argentinoje 6-asis skyrius. Šioje kolonijoje lietuvių kunigo nėra. Jų dvasinius reikalus aptarnauja retkarčiais atvykdamas kun. V. Šimanskis, MIC, pastoviai gyvenas Villa del Dique miestelyje, maždaug 100 km. į pietus nuo Kordobos. Gi Villa del Dique ir Rumipal miesteliuose yra nemaža šeimų, daugiausia lietuvių pensininkai, kuriais rūpinasi ten gyvenas kun. V. Šimanskis, MIC.

Lietuviai kitose vietovėse Lietuvių katalikų yra taip pat Santa Fe, Tucuman, Comodoro Rivadavia ir Sarmiento miestuose bei kitose vietovėse, išsimėčiusių plačiojoje Argentinos žemėje, nuo šiaurės iki pietų, maždaug 3000 km. plote. Šiuos tautiečius vienas marijonų kunigų aplanko tik kas dveji ar treji metai. Dažnai tose vietovėse lietuvių jau yra susimaišę su vietiniais gyventojais ir mažai jų tekalba lietuviškai. Todėl ir lietuviška sielovada jų tarpe beveik neįmanoma.

Lietuviški klubai ir draugijos Argentinoje veikia keli lietuvių klubai ir eilė įvairių draugijų. Svarbiausi jų yra: Susivienijimas Lietuvių Argentinoje su 1000 narių. SLA turi 6 skyrius. Centrinė būstinė yra Lanus mieste, Buenos Aires priemiestyje. Čia jie turi savo patalpas su gražia sale ir sodeliu. Buenos Aires mieste, Villa Lugano kolonijoje, gyvena nemažai lietuvių ir ten yra įsikūręs Lietuvių Centras su savo gra-

šm. birželio 29-30 d.d. žiom patalpomis, sale, sodeliu ir sporto aikšte. Jis turi apie 700 narių. Berisso mieste yra du lietuvių klubai, "Nemuno" ir Mindaugo draugijomis pavadintą. Pirmasis yra daugiau kairiųjų pažiūrų, o antrame susitelkę dešiniųjų pažiūrų lietuvių katalikai.

Buenos Aires lietuvių kolonijoje veikia du chorai: Sv. Cecilijos Avellanedoje ir "Aušros" choras Temperley. Avellanedoje ir Berisso kolonijose veikia Gyvojo Rožinio draugijos. Daugelį metų veikia Birutės dr-jų, kurios centras yra Adrogo mieste, Bs. As. provincijoje. Ten pat yra ir lietuvių senelių židynys, kurio vadovybė labai gražiai dirbuojasi. Yra dar keletas kitų mažų klubų bei draugijų, kurioms priklauso daugiausia kairiųjų pažiūrų lietuvių.

Visas lietuvių patriotines bei kultūrinės grupes koordinuoja, spaudą ir visą veiklą derina Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba, kuri sutrum-pintai vadinasi ALOST. Apie 20 metų ALOST vadovauja Argentinos lietuvių patriotinei bei kultūrinei veiklai, glaudžiai bendradarbiauja su lietuvių parapija. ALOST pirmininku dabar yra Argentinoje gimęs didis patriotas lietuvis Artūras Mičiūdas.

Lietuvių jaunimas Argentinoje

Pirmoji lietuvių karta, gimusi Argentinoje ir lankiusi čia lietuviškas mokyklas, dar gerai kalba lietuviškai ir veikia savo tėvų sukurtose organizacijose bei meno ansambliuose. Antroji karta, čia gimusi, jau sunkokai ir nedaug tekalba lietuviškai, nors save laiko lietuvių kilmės jaunuimais ir dalyvauja lietuviškuose parengimuose.

Šiuo metu Buenos Aires ir apylinkėse dar veikia 5 lietuvių šeštadieninės mokyklos: Aušros Vartų parapijoje, Avellanedoje, Lietuvių Centre, Villa Lugano, ir Susivienijimo Lietuvių Argentinoje — Lanus mieste. Taip pat lietuvių šeštadieninės mokyklėlės veikia Adrogo mieste, birutiečių globojama, ir Berisso mieste, globojama Mindaugo dr-jos. Visose penkiose mokyklėlėse mokosi apie 100 vaikučių. Mokyklose vaikai mokomi lietuviškai kalbėti, skaityti bei rašyti, tautinių šokių bei dainų. Vėliau vaikai įtraukiami į pasirodymus scenoje įvairių švenčių parengimuose.

Vyresniojo amžiaus jaunimas, ypač kuriems teko dalyvauti dviejuose pasaulio lietuvių jaunimo kongresuose, šiemet čia rimtai ruošiasi trečiajam kongresui, kuris gruodžio mėnesį, prieš Kalėdas, prasidės Argentinoje ir baigsis Brazilijoje. Mūsų jaunimas glaudžiai bendradarbiauja kongreso ruošime su Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių jaunimu. Paruošiamuosiuose kongreso darbuose kartu bendradarbiauja ir vyresnieji atsakingi asmenys bei kunigai: Argentinos Tėvai marijonai, o Brazilijoje ir Urugvajuje Tėvai jėzuitai. Kunigų pagalba organizaciniame kongreso darbe yra labai svarbi, nes jaunimui trūksta pasauliečių vadų.

Argentinos lietuvių problemos

Pagrindinė Argentinos lietuvių problema — palaipsniui vykstant nutautėjimas, o tuo pačiu vis didesnis pasidavimas gyvenamo krašto įtakai, ypač indiferentiškumui religinėje srityje. Lietuviška spauda nedaug teturi įtakos minėtoms blogybėms sumažinti, nes mūsų leidžiamą dvasiavaininį katalikišką laikraštį skaito vos apie 1500 senosios kartos lietuvių, o naujieji, po II-jo pasaulinio karo atvykę į Argentiną, beveik visi išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ar kitur. Čia gimęs lietuvių jaunimas labai mažai beskaityti lietuviškai, gal tik mažą jaunuųjų veikėjų sąaujelę.

Lietuvių organizacijos ir klubai vos pajėgia išlaikyti lietuviškas tradicijas: tautinius šokus ir dainas atlieka, kai dalyvauja svarbesnių švenčių parengimuose, bet nepajėgia perduoti lietuviškos dvasios jaunimui, neminint grynai krikščioniškosios dvasios, nes daugelis lietuvių, ypač senesniųjų ateivių, religijai yra indiferentiški. Daugelis jų, kurie Lietuvoje buvo praktikuoję katalikais, atvykę čia tapo indiferentais, nes tokia čia yra krašto dvasia.

Keliems tėvams marijonams fiziškai neįmanoma aptarnauti

apie 30.000 lietuvių dvasinius reikalus, juo labiau, kad lietuvių, kaip minėta, yra išsibars-tę visoje plačiosios Argentinos žemėje. Dvasinis lietuvių reikalų aptarnavimas reguliariai vyksta tik gausesnėse lietuvių gyvenamose kolonijose: Aušros Vartų parapijoje Avellanedoje, Berisso kolonijoje, Temperley, Adrogo, Villa Lugano ir Rosario mieste, Sv. Kazimiero parapijoje. Šiuo metu Argentinoje dirbuojasi tik 7 lietuvių kunigai marijonai, kurių dalis jau yra pavargę ir jieško naujų pagalbininkų.

Būtų labai sveikintinas dalykas, jei, pavyzdžiui, Argentinon galėtų persikelti pastoraciniam lietuvių darbui Tėvai saleziečiai. Argentinoje yra bent dvi didesnės lietuvių kolonijos — Berisso ir Kordobos miestuose, kur gyvena dar keli šimtai lietuvių šeimų ir neturi pastovaus lietuvių kunigo, kuris galėtų tinkamai jų dvasinius reikalus aptarnauti.

Toks būtų mūsų pasiūlymas, nes gerai matome, kad labai reikalinga naujų jėgų, nežūrint iš kur jos ateitų. Lietuviai Tėvai marijonai šiuo metu nebeturi naujų pajėgų Argentinon atsiusti dėl didelio pašaukimų trūkumo, o pirmoji gi vietoj reikia žiūrėti, kad nepritrūktų žmonių turimiems darbams atlikti.

Yra ir daugiau įvairių Argentinos lietuvių kolonijų problemų, tačiau vėta bei reikalinga ir toliau pagal išgales darbuotis savų tautiečių tarpe, nes kiek pajėgsime išlaikyti gyvą religingumą bei lietuvišką dvasią savo tautiečių širdyse emigracijoje, tiek pilniau atliksime Dievo skirtus mums uždavinius ir tiek būsime naudingesni savo

Tėviškos Ziburiai • 1975. IX. 11. — Nr. 37 (1336) • 5 psl.

tėvynei Lietuvai. Gyvendami svetimuose kraštuose, mes tą pareigą labai gerai jaučiame, nes matome, koks didelis pavojus gresia mūsų tautiečiams ne tik nutautėti, ne tik nureligėti, bet net ir nužmogėti.

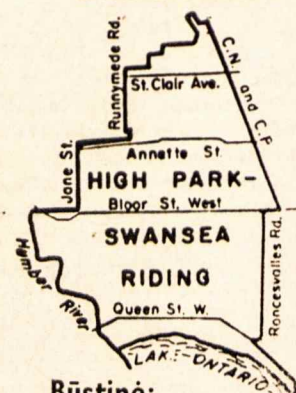
Paruošė kun. Augustinas Steigvilas, MIC ir Juozas N. Petraitis, MIC

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervedimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403 30 DEWSON St., Toronto, Ont.

HIGH PARK SWANSEA

Būstinė: 2120 BLOOR St. W. Tel. 762-8396

Rugsėjo 18, ketvirtadienį, BALSUOKITE už SHYMKO

Yuri SHYMKO

- jaunas gimnazijos mokytojas
- katalikų ateivių šeima
- daugiakultūris veikėjas
- kovotojas už žmogaus teises ir tautų laisvę
- pasaulio ukrainiečių gener. sekretorius
- lietuvių bičiulis

Svarus Jūsų ir jūsų bendruomenės balsas valdžioje BALSUOKITE už Shymko

BALSUOKITE

Yuri SHYMKO X pažangų konservatorių

Premjero Davis žodis

MANO BIČIULIAI ONTARIEČIAI!

Rugsėjo 18, ketvirtadienis, yra rinkimų diena. Neabejoju, sutiksime su manimi, kad mums reikia stiprios, patyrusios vyriausybės, įrodžiusios savo kompetenciją ir pajėgiančios vadovauti Ontario provincijai ateinančiais didelių problemų metais. Aš manau, jog pažangiųjų konservatorių vyriausybė įrodė savo pajėgumą spręsti problemas. Leiskite man tai paaiškinti.

Nuo 1972 metų mes suorganizavome kasmet 170,000 naujų darbų (imant vidurkį). Mes stengėmės kontroliuoti pragyvenimo išlaidas, prilaikydami dujų ir alyvos kainas, sumažindami pardavimo mokesčius, kad tuo būdu jūsų kišenėse liktų daugiau sunkiai uždirbtų pinigų. Mes sudarėme programas pagalbėti žmonėms, perkantiems namus. Mes suformavom mokyklos bei universiteto sistemą, teikiančią mūsų vaikams pirmąją švietimą. Mes įvedėm geriausią sveikatos paslaugų sistemą visoje Šiaurės Amerikoje, būtent, OHIP, kuri padeda mums rūpintis savo šeimomis, nesibaiminant išlaidų. Mes turime puikias programas vyresnio amžiaus piliečiams, kurios igošina juos džiaugtis gyvenimu, kaip dera garbingiems visuomenės nariams. Žinodami, kad žmonės nėra tobuli, mes taip pat pabrėžiame įstatymo bei teisingumo reikalingumą visoje provincijoje.

Stengdamiesi gerinti gyvenimo kokybę Ontario provincijoje, neužmirštame daugelio ontariečių kultūros lobių, kurie praturtino provincijos gyvenimą. Vienas mūsų nuolatinių rūpesčių yra išsaugoti bei remti tuos vertingus kultūrinius įnašus. Mūsų nuomone svarbu, kad visi piliečiai, kokios kilmės jie bebūtų, dalyvautų Ontario rinkimuose. Mes su pažangiųjų konservatorių partija didžiuojamės tuo, kad šiuose rinkimuose turime kandidatų kanadiečių, atstovaujančių daugeliui įvairios kilmės piliečių. Jų išrinkimas reikš, kad visų Ontario gyventojų nuomonės bus girdimos mano vyriausybėje.

Nuoširdžiai Jūsų

Bill Davis

Premier of Ontario

Lietuvių Aušros Vartų šventovė Buenos Aires mieste, Avellanedos priemiestyje, Argentinoje

Visuomeninio ugdymo vadovas

St. Barzduko knyga "Lietuvis savo tautoje, valstybėje, bendruomenėje"

A. RINKŪNAS

Visuomenės mokslą esame turę Lietuvos gimnazijų programose. Tuo vardu tada buvo vadinamas kursas, skirtas valstybės ir visuomenės sąvokai bei santvarkai nagrinėti. Kažką panašaus, tik žymiai išplėsto, turi šių dienų angliškiosios gimnazijos. Tai XII-XIII klasės užskaitų (credit) kursas, įvestas istorijos skyriuje ir vadinamas politiniu mokslu. Mūsų lietuviškosios mokyklos išvijoje (pradžios, vidurinės, aukštesnės) ko nors panašaus neturėjo, išskyrus vadovėliuose išblaškytas užuominas apie Lietuvos okupaciją ir okupantą. Ilgainiui vis dėlto pradėjo kilti balsai, kad tokio kurso reikia ir mums. Balsus kėlė spauda, Bendruomenės suvažiavimai ir netgi mūsų politiniai veiksniai. Dėlto vienos kitos mokyklos aukštesnės klasės imtas visuomenės mokslas dėstyti kad ir be vadovėlio, o vadovėliui parašyti JAV LB Švietimo Taryba pakvietė mokytoją ir visuomenininką St. Barzduką. Ilgai jis dirbo, ir tik po daugelio metų vadovėlis "Lietuvis savo tautoje, valstybėje ir bendruomenėje" išvydo dienos šviesą.

Dar anais laikais aš (kaip ir St. Barzdukas) mokėmės iš Lietuvoje buvusio visuomenės mokslo vadovėlio (nebeatsimenu autoriaus), kad valstybę sudaro tauta, teritorija ir vyriausybė. Atrodo, kad ant tų pamatų St. Barzdukas ir statė naujojo vadovėlio griaučius. Pirmiausia jis kalba apie lietuvių tautą ("Lietuvis savo tautoje") ir Lietuvos teritoriją ("Šalis ta Lietuva vadinasi"), po to pereina prie Lietuvos vyriausybės ir valdymosi formų nuo pat žilos senovės, paliečia buvusius kunigaikščius ir karalius, okupacijas, nepriklausomybės laikotarpį ir pagaliau baigia naujausiomis valdžiomis išvijoje — PL Bendruomenė (pagrindiniai) ir VLIKui bei ALTu (trumpai).

Užsimota tad labai daug ir viskas sutalpinta į vieną 258 puslapių knygą. Sunku tokį daugelį paskirčių leidingi vienu ypu recenzuoti, tad bandysime pažiūrėti į šį darbą tik dviem požiūriais: a. kaip į rinkinį žinių, reikalingų kiekvienam susipratusiam lietuviui, ir b. kaip į mūsų šeštadieninių mokyklų vadovėlių.

Žinių, faktų ir komentarų leidinys

Atrodo, kad šitokį požiūrį į atliktą darbą turėjo ir pats autorius: "Ar tai vadovėlis? Tik iš dalies, nes vadovėli būtų reikėję kitaip rašyti" (9 psl.). Net ir tituliname puslapyje šis darbas vadinamas ne vadovėliu, o "Mintys tautiniam ir visuomeniniam ugdymui bei ugdymui".

Puslapiuose, kalbančiuose apie lietuvių tautą, autorius nagrinėja žmogaus ir tautos santykių, lietuvių tautos kilmės teorijas. Tai pačiai kategorijai priklauso, nors iš eilės neįdėta, net 15 puslapių, skirtų lietuvių kalbai — jos kilmėi, tarmėms, istorijai, žinioms apie pagrindinius mūsų kalbininkus (45-60). Tai gera ir naudinga medžiaga, neblogai dokumentuota, paskirstyta į lengvesnę ir sunkesnę medžiagą (pastaroji pažymėta antrašte "Žinioms pagilinti"), bet netgi pati lengviausioji medžiaga nėra mūsų mokinio pažėgumo lygio.

Geografinė medžiaga yra žymiai lengvesnio pobūdžio ir bent iš dalies galėtų būti naudojama mūsų mokyklų augštu-

STASYS BARZDUKAS, autorius leidinio "Lietuvis savo tautoje, valstybėje, bendruomenėje"

siuose skyriuose vadovėlio vietoje. Atgaiva yra gerai parinktos ištraukos iš literatūros ir neblogos fotografinės nuotraukos. Tame pačiame geografinės skyriuje autorius bando išieiti į platus laukus ir kiek daugiau pakalbėti apie mūsų papročius, tikėjimus, ženklus ir šventes, giesmes ir maldas. Visa tai tinka tautiniam ugdymui, bet dėl vadovėlinės šios medžiagos vertės pasisakysime žemiau.

Istorinė knygos dalis užima daug vietos — 60 puslapių. Tikrai naujos medžiagos, nespausdintos jau turimuose mokykliniuose ir nemokykliniuose Lietuvos istorijos vadovėliuose, čia kaip ir nėra. Turint galvoje, kad knyga turi tik pusečio šimto puslapių ir kad jos tiesioginis tikslas nėra būti istorijos vadovėliu, tokia stambi vieta istorijos medžiagai vargu ar patenks.

Daugiausia vietos knygoje duota mūsų šių dienų visuomeniniams, politiniams ir kultūriniais reikalams, tik čia tuoj į akis krinta veiksniai skiriamų puslapių disproportiona: PL Bendruomenė su jos padaliniais tenka 70 puslapių, tuo tarpu visiem kitiems lieka tik 10. Diplomatinei tarnybai skirtas vienas puslapis be paaiškinamojo įvado apie tai, kas iš viso yra toji mūsų diplomatinė tarnyba (141). Tiek pat gana sausos medžiagos skirta ir 1941m. sukilimui. Labai mažai, tik 1½ puslapio, skirta partizanams. Čia pat įdėta ne partizanų nuotrauka, bet L. Simučio, kuris su partizanais tiesioginio ryšio neturėjo. VLIKui skirti 3 puslapiai taip pat be elementarinio paaiškinimo, kas tas VLIKas yra. ALTa turėjo pasitenkinti vienu nepilnu puslapiu. Bendruomenės skyrius pradamas istorine apžvalga nuo pirmosios emigracijos į JAV-bes praėjusio šimtmečio viduryje. Minima Draugija Užsienio Lietuviams Remti, pirmasis pasaulio lietuvių kongresas Kaune 1935 m., Pasaulio Lietuvių Sąjunga (jai, kaip autorius sako, nepritarė Lietuvos vyriausybė, 174 p.), Lietuvių Tremtinių Bendruomenė ir pagaliau dabartinė PLB.

Recenzijos rėmai neleidžia plačiau ties šia knygos dalimi apsisotiti, tačiau į akis krinta du dalykai. Vienas jų — medžiagos nevienodumas. Geras ir gana išsamus yra skyrelis "PLB pobūdis", liečiantis tokias temas, kaip draugija ir bendruomenė, kilmė ir tautinė sąmonė, lietuvis tarp dviejų kultūrų, išliekamos reikšmės kūryba. Naudojamasi gerai parinktomis citatomis iš J. Girniaus, St. Salkauskio, K. Pakšto darbų. Į tas akademines nuaitakas mažai derinasi antrasis skyrelis "Lietuvių išeivija atskiruose kraštuose". Tai žurnalistinio pobūdžio aprašymai su daugybe pavadinimų, pavardžių ir grupinių fotografijų.

Kitas į akis krintantis netiks-

lumas yra ir vėl medžiagos disproportiona. JAV-bėms skiriama 15 puslapių, Kanada sudėta į vieną. Kitiems kraštams tenka po pusę ar trečdalį puslapio. Kanados puslapyje nė žodžiu neužsiminta apie tokius dalykus, kaip Kanados Lietuvių Fondas, Kanados lietuvių organizacijų prisidėjimas prie dainų ir tautinių šokių švenčių, švietimo sistema, akademinis gyvenimas ir daugelis kitų dalykų.

Vadovėlinė reikšmė

Nors pats autorius, kaip sakytas, šio darbo vadovėliu nelai-ko, kitokios tačiau nuomonės yra leidėjas — JAV LB Švietimo Taryba. J. Kavaliūnas, leidimo metu buvęs JAV LB Švietimo Tarybos pirmininku, savo įžanginiame žodyje, pavadintame "Naują vadovėlį išleidžiant", kaip tik apie vadovėlinę šio leidinio reikšmę kalba. Tad sustokime ties tuo klausimu ir mes.

Mūsų mokykla išeivijoje yra, taip sakant, trijų laipsnių — pradinė, vidurinė ir aukštesnioji. Kiekvienam tų laipsnių kalbas šiame vadovėlyje yra.

Pradinė mokykla (I-VIII sk.) čia, deja, mažiausiai gauna. Taip, ji gali pasinaudoti vienu kitu geografinės puslapiu, vienu kitu padavimu (jų galėjo būti duota žymiai daugiau), vienu kitu papročiu (jų taip pat galėjo būti daugiau). Daug geros medžiagos tik pripuolamai palies-ta, toli gražu neišplėtojant iki pradžios mokyklai reikiamo aiškumo. Pvz. klausimai suredaguoti sunkiu stiliumi, neįjungiant konkrečių darbų (pvz. diagramų darymas), be pradinė mokyklai tinkamo apipavidalinimo kalbama apie miestus ir piliakalnius, penkiomis eilutėmis paliesti tikėjimai (66), netinkamu stiliumi ir be iliustracijų kalbama apie tautodailę (67), tautinius ženklus (73). Himnai, giesmės ir maldos duodamos be pradinė mokyklai būtinų komentarų (75-77).

Daug painiavos įnešama su iliustracijomis, kurių dalis įdėtos ne savo vietoje. Pvz. 115-117 puslapiuose, kuriuose kalbama apie griuvančią Lietuvos - Lenkijos valstybę ir 1669 metų seimą, matome J. Basanavičiaus, Vaižganto, M. Jankaus ir V. Kudirkos nuotraukas, 128-130 puslapiuose, kur kalbama apie "Aušrą", matome K. Griniaus, E. Simonaičio, E. Galvanausko, J. Budrio nuotraukas (pastaroji įdėta viename puslapyje su valstybės teatro rūmais Kaune). "Varpo" puslapį puošia prez. A. Smetonos nuotrauka, o V. Kudirkos įdėta kitur.

Vidurinės mokyklos (IX-XII klasės) mokiniai gal kiek geriau supras minėtą pradinės mokyklos medžiagą. Specialiau jiems, atrodo, tiks tokios temos, kaip pvz. reikalingas mokyti lietuvių kalbos (59-60), pavardžių taisyklas (62). Gal jie, su mokytojo pagalba, bandys įkasti ir sunkoką Lietuvos laisvinimo ir laisvės kovotojų skyrelį (141-151). Tai ir viskas. Lietuvių Charta, be smulkesnių komentarų, jiems vargiai bus įveikiama (181).

Akademikams lieka didžioji knygos dalis, ir tai tik tiems, kurie jau iš tėvų gerai lietuviškai mokėjo. Visiems kitiems "žaliukams", nedrąsiai kalbančioms lietuviškai eiline namų kalba ir nemokantiems akademinių mūsų kalbos mandrybių, ši knyga lieka už jų kalbinio pajėgumo ribų, nebent mokytojas kiekvieną pamoką perrašytų studentams pritaikytu žodynu ir stiliumi. Nedaug čia ką padeda ir visuomeninių terminų žodynas (237-251), parašytas be anglišku atitikmenų.

Akademikai, maną lankytis Lietuvoje arba turį progos diskutuoti politinius klausimus su kitataučiais savo gyvenamuose kraštuose, neraz toje knygoje, ko tikėjosi: konkrečių ir akademiškai pagrįstų politinės orientacijos žinių, kurių kaip tik labai pageidavo mūsų visuomeninės konferencijos.

St. Barzdukas, LIETUVIS SAVO TAU TOJE, VALSTYBĖJE, BENDRUOMENĖJE. JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Tarybos leidinys. Čikaga 1973 m.

Atsiųsta paminėti

Laiškai Lietuviams nr. 7-8, 1975 m. liepa-rugpjūtis. Tėvų jėgų leidžiamas mėnesinis žurnalas, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Pasaulio Lietuvis nr. 15/78, 1975 m. birželis. PLB valdybos biuletenis, gaunamas šiuo adresu: 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Čiurlionio paroda Los Angeles mieste

Rugpjūčio 18 d. vienoje iš svarbesnių Los Angeles galerijų — Comara Gallery, 447 La Cienega Boulevard, buvo surengta Čiurlionio reprodukcijų paroda. Joje išstatyti 63 darbai. Į parodos atidarymą atėjo per 250 kvietinių svečių: lietuvių, amerikiečių ir užsieniečių. Matėsi gausus jaunimo būrys. Dalyvavo visa eilė lietuvių menininkų ir kultūrininkų. Atsilankė ir keli užsienio spaudos korespondentai.

"Kiekvienas šimtmetis nuo genijaus gimimo yra ypatingo dėmesio vertas momentas laiko tėkmėje. Mat, jis duoda progą vertinti asmenį ir jo nuveiktus darbus pilnoje perspektyvoje, kai nutyla aistros ir pavydas, o tikrųjų vertybių grūdai aiškiai askiriami nuo laikinio populiarumo pelų. Genijus, kurį mes minime, yra Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, lietuvis menininkas, gimęs 1875 metais ir miręs 1911, sulaukęs tik 36 metų amžiaus. Tačiau jo kūrybinis palikimas yra gausus ir vertingas: per 200 muzikinių kompozicijų ir per 200 tapybinių darbų." Taip pradėjo savo paskaitą komp. Bruno Markaitis, SJ, Comara galerijoje atidarant Čiurlionio reprodukcijų parodą. Jo tema: "Čiurlionis tapytas nustebina kompozitorius."

Parodą surengė Etninė Dailių Menų Draugija, į kurios vykdomąjį komitetą įeina Irena Tamošaitienė, Giedra Gustaitė ir Bruno Markaitis. Pagrindinės parodos iniciatorės buvo: I. Tamošaitienė ir G. Gustaitė, kurioms patvariai talkino: Zivilė Gimbutaitė, Ramunė Motiejūnaitė, J. T. Rudzevičiūtė, Saulius Stančikas, V. Stokas, V. J. Tamošaitis ir Rimas Zukas.

Čiurlionio reprodukcijų paroda buvo gausiai lankoma. Ji buvo atidaryta iki rugsėjo 5 d. ig. tg.

• Yra šeimų be lietuviško laikraščio? Atsiųskite jų adresus "T. Žiburių" administracijai — ji siųs keletą numerių susipažinti nemokamai

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas ponios M. Roch ir sol. A. Keblio, atšventęs 25-rių metų sukaktį, ruošiasi dalyvauti Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventėje Hamiltone š.m. spalio 11-12

High Park - Swansea apylinkėje balsuokite už ED NEGRIDGE

- Ukrainiečių kilmės
- Geras lietuvių bičiulis
- Toronto miesto savivaldybės narys (Parkdale apylinkės)
- Daug prisidėjęs prie Lietuvių Namų ir "Park Lithuania"
- Pravedė rezoliuciją Toronto miesto savivaldybėje Baltijos valstybių laisvės reikalui
- Aiškiai pasisakė prieš federacinės valdžios parašą po Helsinkio konferencijos nutarimais

Rugsėjo 18 balsuokime už
LIBERALŲ PARTIJOS KANDIDATĄ

ED NEGRIDGE X

! ONTARIO
PROVINCIJOS
PARLAMENTĄ

Rinkiminė būstinė: 2487 Bloor St. W., tel. 763-3823

JŪSŲ BALSAS YRA ATSAKYMAS

ARMOURDALE
PHIL GIVENS
BEACHES-WOODBINE
KEN KOURY
BELLWOODS
MILLIE CACCIA
BRAMPTON
WILLIAM AGNEW
DON MILLS
DONALDA WRIGHT
DOVERCOURT
AGOSTINO VENIER
DOWNSVIEW
MIKE SPENSIERI
EGLINTON
FRANK JUDGE
ETOBICOKE
LEN BRAITHWAITE
HALTON-BURLINGTON
JULIAN REED
HIGH PARK-SWANSEA
ED NEGRIDGE
HUMBER
ALEX MARCHETTI
LAKESHORE
JOHN MCPHÉE
MISSISSAUGA EAST
IRENE ROBINSON
MISSISSAUGA NORTH
VINCENT ZUCCARO
MISSISSAUGA SOUTH
MICHAEL GARVEY
OAKVILLE
MCLEAN ANDERSON
OAKWOOD
RICHARD MEAGHER
ORIOLE
BOB REID
PARKDALE
STAN MAMAK
RIVERDALE
NICK KAPELOS
ST. ANDREW-ST. PATRICK
FRED KAN
ST. DAVID
JUNE ROWLANDS

RINKIMAI YRA METAS KELTI ŠIUOS KLAUSIMUS:

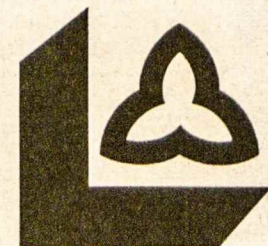
– Ar esate patenkintas švietimu, kurį gauna Jūsų vaikas mokykloje?

– Jei norite pirkti namą, kiek jis kainuos Jums?

– Kur yra darbai bedarbiams ir Jūsų jaunimui, baigiančiam mokyklą arba universitetą?

– Ar tikrai manote, kad sužeisti darbininkai gauna teisingą kompensaciją?

– Kokiose sąlygose dirba žmonės įmonėse ir statybose?

DAVIS VYRIAUSYBĖ NE TIK NEPAJĖGĖ
ISSPRESTI TŲ PROBLEMŲ,

bet ir jas dar pablogino.

PAGALVOK, PAGALVOK APIE TAI, ATIDUODAMAS
SAVO BALSĄ.

AR MES GALIME TAIP GYVENTI IR TOLIAU?

Atėjo laikas pakeisti ir balsuoti
už stiprią liberalų vyriausybę!

ST. GEORGE
MARGARET CAMPBELL
SCARBOROUGH
CENTRE
ROSS DOSWELL
SCARBOROUGH EAST
JOHN COATES
SCARBOROUGH
ELLESMERE
KEN TILLEY
SCARBOROUGH NORTH
GERRY PHILIPS
SCARBOROUGH WEST
NORMAN KERT
WILSON HEIGHTS
VERNON SINGER
YORK CENTRE
ALFRED STONG
YORK EAST
FRED DARKE
YORK MILLS
BRUCE BONE
YORK SOUTH
ALAN TONKS
YORKVIEW
BEN BELLANTONE
YORK WEST
JOE CRUDEN
HAMILTON CENTRE
BOB MONTE
HAMILTON EAST
REV. JOSEPH ROGERS
HAMILTON WEST
DR. STUART L. SMITH
LONDON CENTRE
DAVID PETERSON
LONDON NORTH
MARVIN SHORE
OTTAWA CENTRE
GERALD KIRBY
OTTAWA EAST
ALBERT ROY MPP
SUDBURY
ELMER SOPHA
WINDSOR-Walkerville
BERNARD NEWMAN

BALSUOKITE IŠMINTINGAI -- UŽ LIBERALUS!

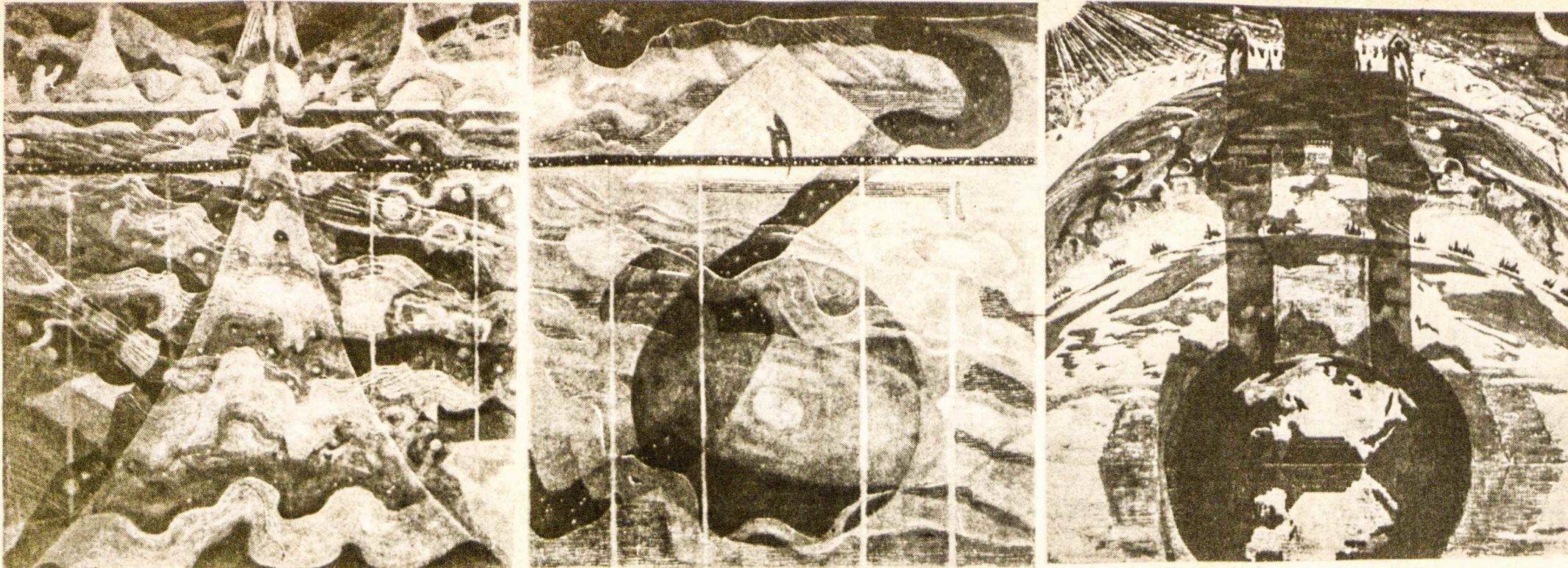
HOUSE OF DENMARK

APLANKYKITE
MŪSŲ DEMONSTRAVIMO KAMBARĮ
IR APŽIURĖKITE NAUJAUSIAS LENTYNAS,
KNYGDETES, VALGOMUOSIUS, RAŠOMUOSIUS
STALUS, SOFAS, KĖDES, MIEGAMUOSIUS,
LEMPAS, KILIMUS IR T. T.

House of Denmark
1942 Avenue Road
787-5767

Atidaryta
kiekvieną dieną 10-9
šeštadieniais 10-6

M. K. Čiurlionio trilypis kūriny „Zvaigždžių sonata“, vaizduojanti kosminį ir antkosminį pasaulį vaizdais ir muzikiniiais atspalviais. I dalis pavadinta Allegro, II — Andante, III — Rex

Didžiųjų dvasios polėkių kūrėjas / Antanas Tamošaitis

M. K. Čiurlionis — genialus dailininkas ir muzikas, gimęs 1875 m. rugsėjo 22 d., miręs 1911 m. balandžio 10 d.

Sį rudenį plačiai minimas M. K. Čiurlionio gimimo šimtmetis. Jisai paliko mūsų tautai brandžią kūrą dailėje ir muzikoje. Apie M. K. Čiurlionio dailę yra išleista įvairiomis kalbomis keliolika veikalų ir paskelbta keli tūkstančiai straipsnių lietuvių ir kitataučių spaudoje. Čiurlionis ir yra pirmasis lietuvių dailininkas, įamžinęs savo ir mūsų tautos vardą tarptautinėje dailės istorijoje.

Biografinės žinios

M. K. Čiurlionio tėvas Konstantinas buvo Dūkijos ūkininko sūnus, kilęs iš Gobinių kaimo. Jisai mokėsi dominikonų vienuolyno mokykloje. Pramojęs muzikos, vargonininkavo Varėnoje, Ratnyčioje ir Druskininkuose iki 1906 m. Motina — Ona — Marija — Magdalena Radmanaitė buvo bavaro ateivio Radmano duktė. Motinos tėvas turėjo palinkimą į dailės dirbinių drožinimą. Taigi, M. K. Čiurlionis paveldėjo iš savo tėvo muzikinius gabumus, o iš motinos — dailės.

Konstantinas Čiurlionikas buvo pirmagimis sūnus. Jisai savo vaikystę ir dalį jaunystės praleido neįsakykai gražioje Dainavos šalyje. Iš jo laiškų sužinojome, kad kur tik jis begyveno, visada mintys klaidžiojo po nuotaikingus Nemuno slėnius ir paslaptingus Druskininkų apylinkes pušynus. Dar vaikas būdamas juose grybaudavo ir uogaudavo, o paaukęs žavėjosi miško medžių ošimui ir piešdavo Raigardo slėnio vaizdus. Čiurlionis labai mėgo džiukus sodiečius. Su įsijautimu klausydavo jų turiningų pasakų, senovės legendų, melodingų dainų ir žavėjosi jų dailės dirbiniais. Pamėgimas tėviškės apylinkių gamtos ir sodiečių meno glaudžiai atsispyndė ir jo kūriniuose.

Pirmiausia M. K. Čiurlionio gabumai pasireiškė muzikoje. Būdamas vos penkerių metų, skambino pianinu iš klausos, o septyniameis pažino gaidas ir grojo iš jų. Ypač motina rūpinosi, kad Kastukas išsimokslintų muzikoje. Druskininkų miestelyje, Čiurlionio kaimynystėje, kasmet vasarodavo gydytojas ir muzikas Markevičius, kuris, draugaudamas su Čiurlioniais, pastebėjo jaunojo Čiurlionuko muzikinius gabumus. Markevičius buvo baigęs Maskvos konservatoriją. Jis gerai pažinojo Plungės dvarininką kunigaikštį Oginskį, turėjusį savo dvare berniukams orkestro mokyklą. Markevičius ir prikalbino Čiurlionius leisti trylikmetį Kastuką į Plungę (1888 m.). M. K. Čiurlionis, pasimokęs penkerius metus orkestro mokykloje, parodė daug gabumų muzikoje. Oginskis, tai pastebėjęs, pažadėjo jam stipendiją į Varšuvos konservatoriją, į kurią įstojo 1893 m.

M. K. Čiurlionis per šešerius metus baigė Varšuvos konservatoriją 1899 m. ir įsijungė į lenkų sostinės muzikinį gyvenimą. Konservatorijos studijų laikotarpiu M. K. Čiurlionio kūrybinis pasaulis ir mokslinių žinių aruodas labai praturtėjo. Lankymas žymių muzikų koncertų, dalyvavimas meno, literatūros, muzikos rateliuose, skaitymas mokslo veikalų, domėjimasis filosofija, matematika, astronomija ir kitais mokslais vedė Čiurlionį į vispusišką išsilavinimą. Jisai itin domėjosi religija, mitologija ir apilai dvasiniu žmogaus pasauliu.

Baigusiam Varšuvos konservatoriją M. K. Čiurlioniu buvo pasiūlyta direktoriaus vieta Liublino muzikos mokykloje,

bet jisai atsisakė, norėdamas atsidėti vien kūrybai, o pragyvenimą susidarė iš privatinio muzikos pamokų.

Zamaiskis paskelbė konkursą 1900 m. muzikiniam kūriniui parašyti. M. K. Čiurlionis laimėjo pirmąją premiją už simfoninę poemą „Miške“. Paaiškėjus, kad autorius ne lenkas, o lietuvis, premija neišmokėta. Tas įvykis labai sukrėtė Čiurlionį.

Tą vasarą (1901 m.) M. K. Čiurlionis, atstogaudamas Palangoje, susitikio kunigaikštį Oginskį, kuris pažadėjo paremti jį stipendija į Leipcigo konservatoriją. Po vienerių metų studijų Leipcige mirė geradaris kunigaikštis Oginskis. Stipendija nutrūko ir tik savo draugo Moravskio paramos dėka laimingai baigė Leipcigo konservatoriją 1902 m. ir grįžo pirmą į Druskininkus, o paskui į Varšuvą. Dabar jam siūloma profesoriaus vieta Varšuvos konservatorijoje, bet Čiurlionis pasiūlymo neprimė ir galutinai apsisprendė pasilikti laisvu menininku. Geriausias Čiurlionių šeimos draugas gydytojas Markevičius stebisi M. K. Čiurlionio neįpraktiškumu, atsisakant pelningos vietos, ir nusigriebė nuo Čiurlionių šeimos.

Po daugelio muzikinių studijų metų (1888-1902) M. K. Čiurlionis ir buvo pirmasis lietuvis profesionalus muzikas. Jau ir mokykliniais muzikos studijų metais jisai buvo sukūręs nemažai muzikos darbų, bet tik grįžęs iš Leipcigo pradėjo brandžiausią muzikinę kūrybos laikotarpį.

Susidomi dailė

Maždaug nuo 1901 m. M. K. Čiurlionis pradėjo pirmuosius žingsnius dailės kūryboje. Jo piešimo albumėlyje yra užsilikusių eskizų, gamtovaizdžių iš Druskininkų apylinkių. Taip pat mėgino komponuoti fantastinius vaizdus. Pagaliau jis ryžosi visiškai atsidėti dailėi ir įstojo į Varšuvos Kauziko piešimo mokyklą 1904 m., o vėliau perėjo į lietuvių Stabausko Varšuvos dailės mokyklą 1905 m. M. K. Čiurlionį mažai tedomino realistinis modelių piešimas. Jau mokykloje būdamas pasinėrė į fantastinių vaizdų kūrybą. Mokyklos vedėjas Stabauskas, gerai suprasdamas M. K. Čiurlionį kaip meninių vizijų kūrėją, patarė nelankyti mokyklos ir atsidėti tik laisvų fantastinių paveikslų tapybai. Už laisvą kūrybą — fantazijas M. K. Čiurlionis mokykloje laimėjo pirmąsias premijas. Po vienerių metų studijų jis paliko dailės mokyklą.

Sunegalavus M. K. Čiurlionio sveikatai, Volmanų šeima pasikvietė jį į Kaukazą prie Juodosios jūros. Pakeitęs gyvenimo sąlygas ir pailsėjęs, jisai greit pasveiko ir leidosi kelionėn po Kaukazo kalnus. Fantastiniai vaizdai papildė ir praturtino M. K. Čiurlionio vizijų pasaulį. Grįžęs iš Kaukazo, tų pačių Volmanų remiamas, keliauja į Vakarų Europą, aplanko Dresdeno, Prahos, Vienos ir kitų didmiestų meno galerijas, domėdamasis pasaulinių garsųjų dailininkų kūriniiais.

Pagaliam M. K. Čiurlionis apsigyveno Vilniuje ir įsijungė į lietuvių kultūrinį gyvenimą. Dar Varšuvos laikais (apie 1904 m.) M. K. Čiurlionis jau buvo ten suorganizavęs lietuvių pašalpinės draugijos chorą. Bene tais pat metais pajutęs atgimstančios lietuviybės pulsą, prikalbina savo tėvus ir visą šeimą atsisakyti nuo lenkų kalbos savo namuose

ir grįžti prie lietuvių. Gyvendamas Vilniuje, vadovavo „Rūtos“ drjos chorui, užrašinėjo ir harmonizavo lietuvių liaudies dainas, piešė teatrui uždangą, iliustravo lietuvių knygas, visur panaudodamas liaudies audinių ir medžio dirbinių raštus. Uoliai mokėsi lietuvių kalbos pas studentę Sofiją Kymantaitę ir vėliau ją vedė 1909 m.

Dailės parodos

Iki 1906 m. M. K. Čiurlionis nors ir kūrė savo fantastines vizijas, bet tik Varšuvos mokyklos parodose jas išstatydavo. Be to, pirmieji jo dailės darbai buvo nedideli ir daugiau studijinio pobūdžio. Tikrasis Čiurlionis visoje dailininko kūrėjo švietose ir didybėje pasirodė pirmoje lietuvių dailės parodoje Vilniuje 1907 m., išstatydamas keliasdešimt paveikslų — fantazijų. Tada pirmą kartą lietuvių visuomenė pamatė paslaptingas Čiurlionio vizijas. Apie jo paveikslus būta įvairiausių kalbų ir skirtingų nuomonių. Daugelis parodos lankytojų nesuprato paveikslų turinio, nebuvo priaukę įsijauti į tikrąjį meną.

Antrąjį lietuvių dailės parodai Vilniuje 1908 m. organizuoti buvo pakviestas M. K. Čiurlionis. Jisai nupiešė parodos plakatą — tikrą meno kūrinių. Tai varpas su Vyčio ženklu. Parasė atsišaukimą į lietuvių spaudą, kviesdamas parodoje dalyvauti ir liaudies menininkus. M. K. Čiurlionis liaudies meną laikė pirmiauliu šaltiniu ir pagrindu lietuviškajai kūrėbai. Atsišaukime rašo:

Arba vėl: mergelė audžia juostas, žiurkstus; ir ko gi tenai nėra: bevis visos vaivorykštės spalvos, kažin kokie ženklai, papuošalai, eglelės, žolynai. O kam? Tikrai tam, kad būtų gražu. Šitai ir yra liaudies dailė. Ji pakyla nejučiausiai iš neišvengiamo dvasios reikalo, reikalo pagraginti perdaug pilną liūdna, pilką kasdieninį gyvenimą. Pavyzdžius ir paveikslus tos dailės turėjome pirmoji lietuvių parodoje, bet, nelaimė, per mažai, kad apturėtume supratimą apie visą lietuvių liaudies dailę. O ji turi būti mūsų dailės pamatas, iš jos turi pakilti savotiškas lietuvių stilius, ji yra mūsų pasididžiavimas, nes tas gražumas, kurį turi savyje, yra gyvenimas, savotiškas ir išimtinai lietuviškas. (M. Čurlionis, „Vilniaus Žinios“, nr. 25, 1908).

Greta kitų lietuvių dailininkų, Čiurlionis išstatė antrojoje Vilniaus parodoje apie 60 savo dailės kūrinių — fantazijų. Į tą parodą buvo atvykęs iš Druskininkų visa Čiurlionių šeima. Parodą gausiai lankė Vilniaus lietuvių visuomenė. Lietuvių dailės parodos Vilniuje ir buvo pats didžiausias lietuviybės pasireikšimas.

Nors M. K. Čiurlionis buvo ir labai įsijungęs į lietuvių kultūrinį gyvenimą, bet Vilniuje jam buvo sunkūs metai — bemaž neturėjo mokinių privatinėm pamokom. Be to, tarp lietuvių veikėjų kilo įvairios intrigos. Tos priežastys vertė Čiurlionį išsikelti iš Vilniaus. Dailininkas M. Dobužinskis, susižavėjęs M. Čiurlionio kūriniiais, pakvietė jį persikelti į Petrapilį ir įsijungti į garsią rusų menininkų grupę „Meno pasaulis“, kuriamė M. Dobužinskis buvo veiklus narys. Netrukus po Vilniaus parodos Čiurlionis ir apsigyveno Petrapilyje. Medžiaginių neprieklių spaudžiamas, apsigyveno skurdžiame apytamsiame kambaryje, bet neišleido iš rankų teptuko. Aplanckes jį Dobužinskis rado betapant garsiąją „Jūros sonatą“.

M. K. Čiurlionis susipažino su to laiko rusų dailininkais ir me-

no kritikai, kurie žavėjosi jo darbais.

Pradžioje 1909 m. M. K. Čiurlionis vedė rašytoją Sofiją Kymantaitę, išsinuomavo Petrapilyje šviesų kambarį gyvenimui ir dailės studijai. Deja, trūko lėšų pragyvenimui. Be to, pašlijo sveikata nuo persidirbimo, pavargimo ir skurdaus gyvenimo. Pairo nervai. M. K. Čiurlionis grįžo į Druskininkus gydytis ir pailsėti. Nesant vilčių greit pasveikti, jo draugai išvežė jį į Pustelninko sanatoriją prie Varšuvos. Po kurio laiko jo nervai pagerėjo, sveikata sustiprėjo ir buvo vilčių, kad visai pasveiks. Sanatorijos apylinkėse bevaikščiodamas persišaldė ir mirė plaučių uždegimu 1911 m. balandžio 10 d. Jo kūnas pervežtas į Vilnį ir palaidotas Rasų kapinėse.

Dailės kūrinių bruožai

Dauguma pasaulinių menininkų įžengdavo į dailę per ilgus ir galias gamtos studijas, išmokdami akademinio piešinio tapybos technikos meistriškumo. M. K. Čiurlionis, kaip menininkas, išaugo ir išsimokslino muzikinio pasaulio dvasioje, kur materialinė gamta neegzistuoja. Muzikos garsai, tonai, jų harmonija bei kompozicija reiškiasi abstrakcine forma — fantazija. Ir M. K. Čiurlionio tapyba yra banguojuanti, kaip ir muzikos garsai. Įvairūs fantastiniai vaizdai, lyg į vienas kitą sulieti, peršviečiami. Atskiros paveikslų dalys — objektai būtų lyg ir realistinių pavidalų, bet jie meno kūrinyje taip sukomponuoti, kad visumoje paveiksluose išnyksta gamtos realybė ir lieka fantazija — vizija. Stebint M. K. Čiurlionio paveikslus, atrodo, kad jie yra kažkokio kito idealaus bei kosminio pasaulio vaizdai su daugybe paslaptingų saulių, keletu horizontų, per erdves praveisti tiltai, bokštų sostuose sėdi angelai, zvaigždės blizga danguje, žemėje ir vandenynuose. M. K. Čiurlionio paveikslai perkelia žiūrovą į užburta, mistinį pasaulį, į plačias beribes kosmoso erdves. Paveikslų spalvos švelnios, lyg ir paslaptingai apšviestos. Kaikurie jo paveikslai — fantastijos skęsta miglose, kituose vos

žiūrimi kalnų ir miestų siluetai.

M. K. Čiurlionio paveiksluose paslėpta gili prasmė. Jisai, prisiklausęs senovės lietuvių legendų, pasakų, prisiskaitęs romančių, filosofų veikalų, savo kūriniuose sprendė žmogaus buities ir kosmoso didybės problemas. Bemaž kiekvienas jo kūriny yra simbolinis, filosofinis, giliaprasmis. Jo paveikslai lyg ir prirakina žiūrovą, verčia įsigilinti į paslėptą mintį — gėrio, blogio, amžinybės, ramybės, kovos ir t.t. Viena ir ta pati tema išsaka keliuose paveiksluose — diptikuose, triptikuose arba ir keturių dalių sonatose.

Lietuvos gamta Čiurlionio paveiksluose suromantinta ir mistiškai nutapyta. Raigardo slėnio vaizdas triptike arba žemaičių kapinės tai lyg ir legendų paveikslai. M. K. Čiurlionio meilė savo krašto gamtai, istorijai, liaudies dailėi atsispyndė ir jo kūryboje — Dainavos šalies gamtovaizduose, Vyčio preliudijoje, liaudies ornamentikoje. Visa tai įamžinta ne patriotinėse iliustracijose, bet brandžiose meno kūriniuose.

Tapybinis palikimas

Per visą savo dailės kūrybos laikotarpį (1904-1909) M. K. Čiurlionis yra nupiešęs pieštuku, grafika, pastele, nutapęs tempera ir aliejiniais dažais iš viso apie 300 paveikslų. Dauguma jų yra M. K. Čiurlionio galerijoje Kaune. Iš pradžių jisai tepdavo pavienius paveikslus, paskui serijinius (laidotuvų ciklas, pasaulio sutvėrimas, tvano ciklas ir kt.). Vėlesniais laikais (1907-1909), be pavienių paveikslų — fantazijų, M. K. Čiurlionis nutapė brandžiausius savo kūrinius — septynias sonatas: Saulės sonatą (4 dalys), Pavasario sonatą (4 dalys), Žalčio sonatą (4 dalys), Vasaros sonatą (4 dalys), Jūros sonatą (3 dalys), Piramidžių sonatą (3 dalys) ir Zvaigždžių sonatą (2 dalys). Labai monumentalus darbas Zodiako ženklai (12 paveikslų). Iš didesnių darbų paminėtini: Angelo preliudija, Auka, Aukuras, Juodos saulės pasaka, Vyčio preliudija, Demonas, Rojus, Pilies (Nukelta į 9-tą psl.)

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Medžio skulptūra, kurios autorius yra dail. Vladas Vildžiūnas, gyvenęs Vilniuje

ČIKAGIETĖS SOL. PRAURIMĖS

RAGIENĖS koncertą rugsėjo 13 d. Santa Monica moterų klube rengia šio miesto ir Vakarų Los Angeles LB apylinkės valdyba. Be tarptautinio garso kompozitorių kūrinių, viešnia iš Čikagos atliks esty bei latvių kompozitorių kūrinius, neužmiršdama ir šiose vietovėse gyvenančių Giedros Gudauskienės, Broniaus Budriūno, Onos Metrikenės.

M. K. ČIURLIONIO SIMTOJO

GIMTADIENIO konkursui skirtų fortepijoninių kūrinių, netrumpesnių kaip 15 minučių, laukiama iki š.m. rugsėjo 22 d. Konkurso yra paskelbusi Amerikos Lietuvių Vargonininkų ir Muzikų Sąjunga. Laimėtojam teks trys mecenato dr. Jono P. Lenkaičio parūpinatos premijos: I — \$750, II — \$500 ir \$300. Kūriniai pasirašomi slaptyvardžiu. Autoriaus vardas, pavardė ir adresas priedami užklijuotame vokelyje. Siunčiama šiuo adresu: M. K. Čiurlionio konkursui, c/o Kultūros Židyns, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

TORONTIETIS SOL. VACLOVAS

VERIKAITIS vasaros atostogų progą aplankė didžiausias P. Amerikos lietuvių kolonijas. Jo koncertai, kurių pelnas skirtas jaunimo kongresui, buvo surengti Brazilijos Sao Paulo mieste, Urugvajaus sostinėje Montevideo ir Argentinos sostinėje Buenos Aires. Šiuose koncertuose skambėjo St. Šimkaus, K. V. Banaičio, A. Kačanausko, V. Klovos, K. Kavecko, D. Andriulio, J. Tallat-Kelpšos, J. Bašinsko, A. Raudonikio dainos, papildytos T. P. Tosti romansu „Taves nebemyliu“ ir A. Dvoržako „Namo“. Operinei daliai atstovavo arijos iš R. Planquette operetės „Kornevilio varpai“, G. Verdi operos „Simone Bocanegra“, W. A. Mocarto „Figaro vestuvių“. Sao Paulyje sol. V. Verikaitis su V. Tatarūnu vadovaujamu LKB choru atliko Ūdrio dainą iš Vytauto Klovos operos „Pilėnai“. Jo koncertai buvo maloni staigmena tų kolonijų lietuviams, nes juos retai teplanko dainos bei muzikos atstovai iš S. Amerikos. Kelionės išlaidas padengė pats sol. V. Verikaitis.

PHILYO RUGIO LOTYNISKO-

SIOS STUDIJOS apie lietuvių kalbą rankraštį po varžytinių Britanijos Londone įsigijo čikagietis dail. Kazys Varnelis su finansine Mindaugo ir Austės Vygančių parama. Ši studija, rašta 1708 m. ir dedikuota Klaipėdėje gimusiam Dovydui Vilku-Wilkins, turi 110 rankraštinų puslapių. Jos lotyniškam tekste apstu lietuviškų patarlių, priežodžių lietuvių kalba su greta pateikiamu vertimu, lietuviškų žodžių palyginimu su lotynų, graikų bei kitomis kalbomis. Vienintelis šios studijos egzempliorius buvo dingęs daugiau kaip 250 metų britų bibliotekose. Vokiškoji studijos versija „Betrachtung der litauischen Sprache in ihrem Ursprunge, Wesen und Eigenschaften“ buvo išleista 1745 m. ir turėjo tris lietuviškas dainas, kuriomis grožėjosi Lessingas, Herderis, Goethe, Schilleris, Tos dainos — „Anksti rytą rytužėli“, „Aš turėjau žirgužėlį“, „Aš atsisakiau sąmočiutei“. Lotyniškosios studijos rankraštįje vokiečių dainos „Anksti rytą rytužėlį“ yra kita daina — „Selmiai lenkai į krygę joja“. Dail. K. Varnelis pirmąjį fotografinį šios studijos egzempliorių įteikė mūsų senosios literatūros žinovui dr. Vincui Maciūniui, kitus egzempliorius pasiūsiu Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijai Romoje, Vilniaus universiteto mokslinei bibliotekai ir Lietuvos Mokslo Akademijai. Senasis rankraštis kaip tik buvo surastas ir įsigytas jo autorius P. Rugio 300 metų gimimo sukaktuve. Jis yra gimęs 1675 m. Mažojoje Lietuvoje.

JEAN BELLEMIN-NOËL,

profesorijantis Paryžiaus Sorbonos universitete, apgynė doktorato disertaciją „O. Milašius — poetas-filosofas“. Sis jos darbas, apie 700 psl. turinti knyga, susilaukė augščiausio laipsnio įvertinimo — labai gerai.

ČIKAGIETIS DAIL. VYTAUTAS

O. VIRKAU dalyvavo septintojo tarptautinėje knygženklų parodoje, kuri kas dveji metai rengiama Lenkijoje, Malborko (Marienburg) pillyje. Šiemet buvo susilaukta 77-nių dalyvių iš 14-kos kraštų. Parodoje taipgi dalyvavo ir 13 lietuvių dailininkų iš okupuotos Lietuvos. Garbės medalius laimėjo kaulietė grafikė Gražina Didelytė ir vilnietis tapytojas Stasys Eidrigėvičius.

PRANCISKONU VASARVIETĖ-

JE KENNEDUNKPORTE, Mainė valstijoje, kultūrinį renginį eilę papildė montrealietės sol. Ginos Čapkauskienės koncertas. Solistė atliko lietuvių kompozitorių J. Stanikūno, V. Kuprevičiaus, Br. Jonušo, Br. Budriūno dainas, A. Campra, G. Sibella, G. Rossini kompozicijas, amerikiečių G. Gershwinio, R. Frimlio, V. Herberto operėčių arijas, italių klasiko L. Arditi koloratūrinį valsa „Bučkis“. Solistė akompanavo bostonietis pianistas Saulius Cibas. Sol. G. Čapkauskienė ruošiasi amerikiečių rengiamam savo rečitalui, kuris lapkričio 30 d. įvyks Njujorko, garsiojoje Carnegie Hall salėje. Jos akompaniatorium ir šį kartą bus pianistas Saulius Cibas. Ji taipgi dalyvauja Montrealio Aušros Vartų parapijos sidabrinės sukakties renginiuose.

TRADICINIS „MUZIKOS RU-

DUO“ šiemet bus skirtas M. K. Čiurlionio šimtosioms gimimo metinėms. Jis bus pradėtas rugsėjo 19 d. prie M. K. Čiurlionio namelio Druskininkuose, o koncertai bus surengti ir kitose su mūsų didžiuoju menininku susijusiose vietovėse. Koncertų programose — paties M. K. Čiurlionio ir jam skirti kompozitorių V. Barausko, J. Juozapaičio, V. Jurgučio, V. Montvilos, L. Povilačio, S. Vainiūno bei kitų kompozitorių kūriniai.

SESTOJOJE SIAURĖS JŪROS

valstybių tapybos, skulptūros ir grafikos parodoje, kuri kas dveji metai rengiama Rostocke, R. Vokietijoje, Lietuvai šiemet atstovavo grafikai Stasys Krasauskas su litografijų ciklu „Vasara“ ir Albina Makūnaitė su medžio raizdiniais „Eglė žalčių karalienė“. Parodoje dalyvavo 121 dailininkas iš abiejų Vokietijų, Lenkijos, Sovietų Sąjungos, Danijos, Suomijos, Norvegijos ir Islandijos.

AMERIKIEČIŲ RASYOJO JACK

LONDONO šimtosioms gimimo metinėms skirtą trijų serijų filmą „Smokas Belju“ („Smoke Bellew“) centrinei Maskvos televizijai kuria Lietuvos kino studija. Filmo režisorius yra R. Vabalas, scenarijų parašė su P. Morkum, operatorius — J. Tomaševičius. dailininkas — A. Svažas. Pagrindinį Smoko vaidmenį atlieka Maskvos Tagankos teatro aktorius V. Smechovas, kitus vaidmenis — lietuviai aktoriai V. Tomkus, E. Bajorytė, G. Girdvainis, S. Jukna, B. Bratkauskas. Vilniaus paviljonuose filmuojamos scenos, susietos su aukso jieskotojų trobelėmis ir salūnais, o Aliaskos vaizdas atkurti bus panaudotas Kolas pusiasalis.

VASAROS KONCERTUS PALAN-

GOJE užbaigė IV estradinės muzikos festivalis, kuriame dalyvavo kompoz. V. Ganelino vadovaujamas džiazio trio, Kauno miesto Panemunės kultūros namų vokalinis-instrumentinis ansamblis „Vėrmė“ ir jo vadovas K. Ignatavičius, Vilniaus statybininkų kultūros rūmų estradinis orkestras su vadovu M. Tamošūnu, Lietuvos televizijos ir radijo lengvosios muzikos orkestras, vadovaujamas A. Končiaus. Lietuviams taipgi atstovavo du Vilniaus filharmonijos vokaliniai-instrumentiniai ansambliai — „Nerija“ ir „Estradinės melodijos“, kurių vadovai yra R. Bieliauskas ir J. Tiskus, S. Sondeciko diriguojamas Lietuvos kamerinis orkestras, estrados solistai N. Ščiukaitė, O. Valiukevičiūtė ir S. Povilaitis. Festivalin taipgi buvo atvykusios maskviečių vokalinė-instrumentinė grupė „Kaleidoskopas“, Latvijos filharmonijos vokalinis-instrumentinis ansamblis „Via Eolika“ su A. Stokovu.

VILNIAUS UNIVERSITETAS

savo 400 metų sukaktį minės 1976 m. Šia proga remontuojami bei restauruojami senieji pastatai. Ypatingas dėmesys skiriamas buvusiai Sv. Jono šventovei P. Skargos kiemo rytinėje dalyje. Jos restauravimo projektą yra paruošęs architektas R. Jaloveckas. Restauruotojai stengiasi nepažeisti kūrinių detalių autentiškumo bei istoriškumo, ypač XVIII š. sienelėje tapyboje. Paskliautėje atkuriamai jau trys ar keturis kartus uždegti monumentaliosios tapybos darbai. Skulptoriai atnaujina skulptūras, medžio drožėjai — baldus, metalistai — šviestuvus, auksuotojai — baroko išraitumus. Vitražus jau atnaujino dail. A. Garbauskas vadovaujama specialistų grupė. Mažuosius vargonus atstatė R. Gučas. Buvusi Sv. Jono šventovė, perimta Vilniaus universiteto, taps apti bei koncertų sale, pažangios mokslo minties muzėjum.

DABARTINĖS LIETUVIŲ GRA-

FIKOS paroda atidaryta Vengrijos sostinėje Budapešte. Jos atidaryme dalyvavo Vilniaus dailės instituto grafikos katedros vedėjas docentas J. Galkus. Vengrai turės progą susipažinti su daugiau kaip 100 grafikos darbų, kuriuos sukūrė 46 dailininkai.

VALMIEROS DRAMOS TEATRE,

Latvijoje, įvyko rašytojų S. Saltenio, L. Jacinevičiaus ir kompoz. G. Kuprevičiaus dviejų dalių operetės „Ugnies medžioklė su varovais“ premjera. Operetė režisavo ir scenografiškai sukūrė M. Tenisonas. Muzikinį spektaklio įrašą atliko Latvijos ir Lietuvos televizijos bei radijo orkestras, solistai, Latvijos valstybinis choras „Ave, sol“.

ROMUALDO LANKAUSKO

prozos rinkinį „Vienas atvirojo jūroje“ 24.000 egz. tiražu išleido „Esti ramat“ leidykla Taline. Rinkinį sudaro apysakos „Balta, juoda ir mėlyna“, „Klajojantis smėlis“ ir 24 novelės. Vertėjas — M. Lodus.

NAUJOJI VILNIAUS AUTOBUSŲ

STOTIS, suprojektuota architekto Vytauto Brėdikio, jam laimėjo Sovietų Sąjungos ministerijų tarybos premiją. Jomis šiemet buvo pagerbti 37-nių gražiausių statinių autoriai.

VYTAUTAS LAURUSAS,

Lietuvos Kompozitorių Sąjungos valdybos pirmininkas, jau baigė libreto planą savo antrajai operai — „Mindaugas“. Pirmoji jo opera — „Paklydę paukščiai“, vaizdavo išievių gyvenimą, turėjo propagandinį pamaušalą.

PETRO CVIRKOS romaną

„Žemė maitintoja“, v o k i š k a i pavadintą „Mutter Erde“, išleido R. Vokietijos leidykla „Aufbau-Verlag“. Knygą vertė Irena Breving, įvadą parašė Mykolas Sluckis.

V. Kst.

Didžiųjų...

(Atkelta iš 7-to psl.)

pasaka, Vytis ir kt. Paskutinis didžiausias M. K. Čiurlionio kūrinys Rex yra tapytas drobėje. M. K. Čiurlionis daugumą savo paveikslų yra tapęs tempera popieriuje ir kartone. Jo paveikslai pradėjo blukti ir kelia didelio susirūpinimo dėl jų konservavimo ir išsilaikymo atečiai.

Muzikinis palikimas

Nors M. K. Čiurlionis studijavo muziką apie 14 metų (1888-1902), bet jo kūriniai nėra taip gausūs ir brandūs, kaip dailės. Pirmieji jo muzikiniai darbai buvo lengvo pobūdžio, fantastiniai, lyriniai, parašyti fortepijonui arba pučiamiesiems instrumentams. Iš didesnių darbų paminėtina simfonija "Miške".

Pirmajame jo muzikinės kūrybos laikotarpyje Varšuvoje reikšmės lengvo pobūdžio romantinė Sopeno įtaka. M. K. Čiurlionis grįžus iš Leipcygo, jo kūryba pasidarė originalesnė. Didžiausias jo to laikotarpio kūrinys yra simfonija "Jūra", parašytas sonatos forma simfoniniam orkestrui su vargonais. M. K. Čiurlionis yra parašęs nemažai preludijų, nokturnų, etiudų, fugelių, kanonų.

Jo kūryboje reiškiasi monumentalumas, savitas nuotaikų perdavimas, minties aiškumas, gamtos ilgėjimasis, nesudėtinga harmonija ir ritmika. M. K. Čiurlionis yra surinkęs, užrašęs ir harmonizavęs gana daug lietuvių liaudies dainų. Jisai liaudies dainose išlaikė posminę liaudies dainų formą, paprastumą.

Apie M. K. Čiurlionio dailės ir muzikos kūrybą yra rašę Zemaite, M. Peckauskaitė, Tumas-Vaižgantas, P. Galaunė, M. Vorobjovas, J. Čiurlionytė, V. Čiurlionytė-Karūzienė ir kiti.

Lietuvių literatūra prasidėjo genialiu poetu klasišku Kristijonu Donelaičiu, o dailė bei muzika — Mikalojumi Konstantinu

Moterų komplimentai

- Jos plaukai gražūs, bet, žinoma, dažyti.
- Jos namai neblogai atrodo, bet ne mano skoniu.
- Ji yra puiki moteris, bet tik pasirodo per daug gero darytoja.
- Ji visuomet atrodo gražiai, bet kiek pinigų išleidžia drabužiams!
- Ji gražiai sugyvena su savo vyru, bet kas ten gali žinoti.
- Ji buvo suruošęs geras vaišes, bet buvo per daug svečių.
- Ji yra populiari mergaitė, bet truputį laukiniška.
- Ji jauna atrodo, bet netokia jauna, kaip bando vaizduoti.
- Ji puiki moteris, bet bloga šeimininkė.
- Ji yra labai maloni, bet nieko nesakyt, jei nenori, kad kiti sužinotų.

Parinko Pr. Alš.

Geros žinios! !

Pigiausias persiuntimo būdas!!!

Nei viena bendrovė nesiuntia siuntinių taip pigiai, kaip Intertrade Express Corp.

Dabar jūsų giminės gaus daugiau nei anksčiau. Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP. GERIAUSIA DOVANA I LIETUVĄ SPECIALIUS RUBLIŲ PAZYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau patarė ir jūsų giminės su tuo sutiko. Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės galės nusipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad neiešiotumėte su \$100 ir gautum \$200 ar \$300 vertės prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp. mielai gali atsiųsti irodymus visai nemokamai.

PILNAI GARANTUOTA GREICIAUSIA PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites. Mokama už specialų rublį \$2.55

SI KAINA APIMA VISKA — JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ

PRASYTE MŪSŲ NEMOKAMŲ ILLUSTRUOTŲ KATALOGŲ

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd St., Fifth floor New York, N.Y. 10010, USA

Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

Garantuotas skubiausias pristatymas.

Prašome rinktis iš šių naujų modelių:

"ZIGULIS" VAZ 2101 \$3574.00

Naujausias pagerintas Eksportinis modelis "ZIGULIS" VAZ 2103 \$4096.00

Station Wagon "ZIGULIS" VAZ 2102 \$3939.00

Eksportinis modelis "MOSKVICIUS" 412IE \$3624.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3333.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 426IE \$3781.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 427IE \$4057.00

Naujas, pagerintas "ZAPOROZEC" ZAZ 968 AE \$2600.00

Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialių biuletenų su automobilių iliustracijomis.

APARTAMENTAI

VARTOTI DRABUŽIAI

Svarbu žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos.

Prašykite mūsų specialių biuletenų

Mes turime 26 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Europos lietuviškų studijų savaitės dalyviai Italijoje šių metų vasarą

SKAITYTOJAI PASISAKO

PREZIDENTAS KENNEDY

PRADĖJO ATOSLŪGI

"T2" 1975 m. rugpjūčio 21 d. vedamajame "Du laureatai" citata iš a.a. JAV prezidento J. F. Kennedy kalbos, pasakytos 1962 m. Buffalo mieste (JAV), gali suklaidinti ne vieną skaitytoją. Tai citata yra ši: "Mes neturime pripažinti nuolatinių sovietinio viešpatavimo Rytų Europoje jokių pareiškimų, jokia deklaracija, jokia sutartimi ar kuriuo kitu panašiu būdu".

Tai buvo prezidento J. F. Kennedy gražybystė ir tuščiažodžiavimas, kurio nesėkė jo darbai. Jis buvo pirmasis JAV prezidentas, kuris parėjo nepalankia Lietuvai, Latvijai, Estijai ir kitiems pavergtiesiems kraštams politika. John F. Kennedy pačiomis pirmosiomis savo prezidentavimo dienomis nutraukė JAV vyriausybės piniginę paramą VLIKui, jo valstybės sekretoriaus Dean Rusk Vasario 16 (1961 m.) pareiškime jau išvengta žodžių — komunizmas ir Lietuvos pavergėjo vardo — Sovietų Sąjunga; jo pirmoji Pavergtųjų Tautų Savaitės deklaracija (1961 m. liepos mėnesį) buvo jau bespalvė, nieko nebeaprasakanti, nebemininti nei komunizmo, nei vergijos nešėjos Sovietų Sąjungos.

Tai buvo priežastis, dėl kurių lietuviai ir kiti baltiečiai pradėjo rezoliucijų žygį JAV kongrese Pabaltijo kraštų bylos reikalu. Valstybės Departamentas (JAV užsienio reikalų ministerija) visomis keturiomis priešinosi rezoliucijų žygiui. Vėliau — prezidento L. B. Johnsono laikais — valstybės sekretorius Dean Rusk, paprašytas Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio A. Gromyko, bandė sutrukdyti 1966 m. spalio mėnesį garbiosios H. Con. Res 416 (89th Congress) rezoliucijos priėmimą JAV kongrese.

Taigi, atoslūgis tarp JAV ir Sovietų Sąjungos buvo pradėtas prezidento John F. Kennedy. Abu jo broliai — Robert, nužudytas arabo 1968, ir Teddy — JAV senatoriai, buvo ir yra nesukalbami Pabaltijo kraštų bylos reikalu.

L. Valiukas Los Angeles, Calif., JAV

DU ATSTOVAI

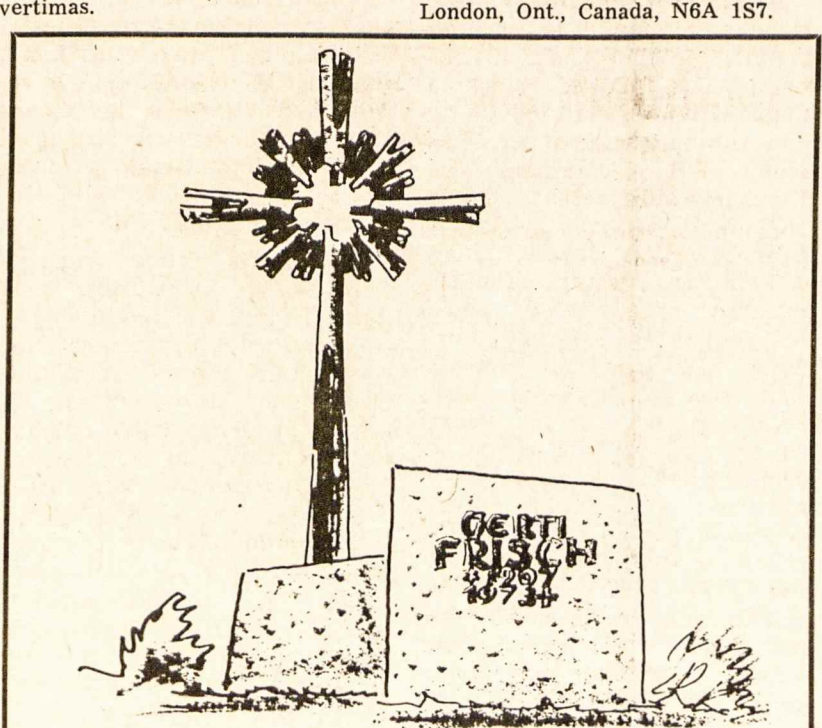
Ryšium su "T2" vedamuoju "Du laureatai" 33-34 nr. vėta atkreipti dėmesį į panašios minties komentarą britų spaudoje. Britanijos dienraštis "Daily Telegraph" 1975. VII. 4 išspausdino pastabas apie dr. H. Kissingerį ir A. Solženiciną. Štai jo vertimas.

Igoris (Gorė) Butėnas, neprikli. Lietuvoj buvęs vienintelis Raseinių apskr. žemės ūkio tvarkytojo sūnus, galbūt likęs Lietuvoje.

Zinantieji apie jų likimą ar gyvenvietę, maloniai prašomi atsiliepti: E. Petrauskas, 394 Piccadilly St., London, Ont., Canada, N6A 1S7.

Igoris (Gorė) Butėnas, neprikli. Lietuvoj buvęs vienintelis Raseinių apskr. žemės ūkio tvarkytojo sūnus, galbūt likęs Lietuvoje.

Zinantieji apie jų likimą ar gyvenvietę, maloniai prašomi atsiliepti: E. Petrauskas, 394 Piccadilly St., London, Ont., Canada, N6A 1S7.

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M 6 R 1 X 3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

Tėviškės žiburiai • 1975. IX. 11. — Nr. 37 (1336) • 9 psl.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

SULEKĖ JĖZUITŲ

AUKLETINIAI

1924 m. Kaune lietuviai jėzuitai atidarė gimnaziją. Pradžioje buvo 30 mokinių, o 1934 m. — 450. Gimnazija gyvavo iki pirmosios sovietų okupacijos ir gyvenimui paruošė daug vyrų. Praėjus gimnazijos 50 m. sukakčiai, jos auklėtiniai laisvajame pasaulyje, nors ir pavėluotai, nutarė sulėkti į Čikagą ir gimnazijos sukaktį deramai atžymėti. Iniciatyvos ėmėsi Čikagoje gyvenantieji tos gimnazijos auklėtiniai, sudarę specialų komitetą: pirm. akt. Z. Moliejus, nariai: V. Numgaudas, akt. K. Oželis, žurn. A. Pužauskas, P. Klei-notas, SJ, dail. A. Kurauskas, A. Traška, G. Vakarės, dr. A. Valiūnas ir inž. A. Vengris. Suvažiavimas ir gimnazijos 50 m. sukakties minėjimas įvyko rugpjūčio 30-31 d.d. Jaunimo Centre, o banketas Lieponių sodyboje.

ISKILI PROGRAMA

Rugpjūčio 30 išitsia dienele kaip is kibiro pylė lietus. Vakare didžioje Jaunimo Centro saleje, kur įvyko jėzuitų gimnazijos 50 m. sukakties minėjimas, matėsi apie 200 rinktinės publikos. Daugiausia mažai matyti veidai, nes tai suvažiavę Kauno jėzuitų gimnazijos auklėtiniai iš įvairių vietovių, jų tarpe ir iš Kanados (dr. Valadka ir kt.). Buvo matyti šie jėzuitų gimnazijos auklėtiniai: VLIKO pirm. dr. K. Valiūnas, muzikai A. Kažanauskas, Alg. Simkus, aktorai V. Zukauskas, Z. Moliejus, K. Oželis, rašytojas C. Grinčevičius, dailininkas A. Kurauskas, žurnalistas Vyt. Meškauskas, A. Pužauskas, daug gydytojų, inžinierių ir kitų profesijų atstovų. Akademiją pradėjo rengėjų k-jos pirm. Z. Moliejus, ir garbės prezidiumai pakviedamas Lietuvos gen. konsulę J. Daužvardienę, VLIKO pirm. dr. K. Valiūną, lietuvių jėzuitų atstovus — kun. J. Borevičių, kun. J. Kidyką ir kun. J. Raibūžį.

Visiems sugiedojus Lietuvos himną, akademine daili pravedė akt. K. Oželis. Idomiais prisiminimais apie Kauno jėzuitų gimnaziją išspintas kalbas pasakė lietuvių jėzuitų vardu kun. J. Borevičius, buv. gimnazijos auklėtinis vardu A. Statkus ir buv. mokytojų vardu kun. J. Raibūžis. Žodžių sveikinimą Lietuvos gen. konsulę J. Daužvardienę ir VLIKO pirm. dr. K. Valiūnas. Konsulė prašė pakviestus jėzuitų gimnazijos auklėtinus skieisti vieningos lietuvių veiklos mintį, o VLIKO pirmininkas pastebėjo, kad jėzuitų gimnazijos auklėtinis inasas kovoje prieš komunizmą jau rodo rezultatus. Šalia kitų jėzuitų gimnazijos auklėtinų buvo paminėtas ir vysk. V. Sladkevicius, laikomas namų arešte okup. Lietuvoje. Baigiantis akademinei daliai, V. Numgaudas ir A. Vengris visų buv. jėzuitų gimnazijos auklėtinų vardu liet. jėzuitų Čikagoje vyresniajam kun. J. Borevičiui įteikė dovaną — kieliauką ir pateną, kad jėzuitai Mišijų aukoje prisimintų ir būvusius jų gimnazijos auklėtinus. Po akademinės dalies sol. D. Stankai-

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

Svara

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

tytė, akompanuojama muz. A. Vasaičio, atliko puikų, augšto lygio dainų ir arijų koncertą, apvainikavusį akademiją meniniu vainiku. Po akademijos ir koncerto beveik visi minėjimo dalyviai susirinko į Jaunimo Centro kavine, kur prie užkandžių ir šampano vyko nuosirdūs pokalbiai ir senų pažinčių atnaujinimas.

Suvažiavimo proga išleistas specialus "Mūsų žinių" numeris, skirtas Kauno jėzuitų gimnazijai. Specialų numerį suredavo prityręs red. A. Pužauskas, sudėjęs ir visą eilę istorinių nuotraukų.

Buvo gauta daug sveikinimų iš kitur, jų tarpe ir kun. K. Fulsto, SJ, iš Vokietijos. Daug kas suvažiavimui ir minėjimui pasigedo kun. J. Kubiliaus, kun. Br. Markaičio, jėzuitų provincijolo kun. G. Kijausko, o taip pat ir visos eilės buvusių mokytojų. Vienas jų, I. Kazlauskas, suvažiavimą ne tik kad pasveikino raštu, bet ir atsiuntė \$50 auką. Iš buv. mokytojų akademijos metu teko susitikti žinomą sporto veteraną A. Tamulyną.

Sekmadienį suvažiavimas ir minėjimas buvo tesiamis Mišiomis jėzuitų koplyčioje, vainiko padėjimu prie žuvusiųs už Lietuvos laisvę paminklo ir banketu Lieponių dvare, kur linksmą programą atliko jėzuitų gimnazijos auklėtinis akt. V. Zukauskas iš Niujorko.

Aplamai, suvažiavimas buvo gerai suplanuotas ir deramo lygio. Išspūdingos akimirkos buvo akademijos metu, kai sol. D. Stankaiytei užbaigus koncertinę dalį, visi susirinkę drauge su soliste, muz. A. Vasaičiui akompanuojant, sudainavo dainą "Lietuva brangi".

DAR DEL HIELSINKIO

ALTOs informaciniai biuletenyje rašoma: "Pirm. dr. K. Bobelis atkreipia dėmesį į tai, kad neturime pasimesti po Helsinkio konferencijos. Nors toje konferencijoje priimtas įsipareigojimas ir už geležinės uždangos pagerbti žmogaus teises, bet iš kitos pusės okupantai stiprinamos viltys išlaikyti dabartinės sienos. Tačiau Helsinkio konferencija nepripažino Lietuvos inkorporavimo, ko taip siekė okupantai..."

Ar tikrai Helsinkio konferencija išimtinai nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo, tai klausimas, kurį išsklaido VLIKO pirm. dr. K. Valiūnas Čikagoje jėzuitų gimnazijos suvažiavimo vaišėse. Jis pabrėžė, jog faktai vieną dieną išryškės. Jis turis pilną prezidento kalbos tekstą, kurį reikia išversti į lietuvių kalbą ir tada komentuoti. Kodėl prezidentas, prieš išvykdamas į Helsinkį, pasikvietė pavergtų R. Europos tautų atstovus? Dr. K. Valiūno many-mu, tai buvo kompensacija už Solženiciną. Atsisakęs dalyvauti bankete Nobelio laureatui ir didžiajam kovotojui už pavergtųjų laisvę rašyt. A. Solženicinui pagerbti, prezidentas susilaikė daug kritikos. Tokiai situacijai susidarius, pasikvietė mažumų atstovus. Pasak ALTOs pirm. dr. K. Bobelio, kuris pats dalyvavo prezidento priėmimo, po prez. Rooseveltto dar nebuvo tokių stiprių ir reikšmingų žodžių Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo reikalu, kokius pasakė prez. Fordas Baltuosiose Rūmose prieš išvykdamas į Helsinkį.

Duok Deive, kad taip būtų. Tuo tarpu didelė dalis amerikiečių spaudos žmonių, o taip pat ir gyvoji lietuvių bei kitų pavergtųjų tautų visuomenė kitaip galvoja.

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

— Maryte, kodėl toks nešvarus peilis? — klausia mama dukrele.

— Negali būti, juk aš juo ką tik muilą pjoviau...

• Tuščias pilvas už akmenis sunkesnis. ("Critic")

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Šį sekmadienį po 11 v. pamaldų Anapilio salėje bus išstatyti naujosios Lietuvos Kankinių šventovės planai. Kviečiame visus, besidominčius naujosios šventovės projektu, atsilankyti ir susipažinti su juo. Šią savaitę įvyko pasitarimas parapijos vadovybės su architektu ir inžinieriais dėl galutinio pasirušimo šventovės statybai.

— Pamaldos Wasagoje šį sekmadienį bus 11 v. Kaip ilgai sekmadieniais rudens metu Wasagoje pamaldos bus laikomos, priklausys nuo lankytojų skaičiaus. Apie tai bus informuojama parapijos žiniuose.

— Rugsėjo 9 d. iš šios parapijos palaidota a.a. Ona Eidukaitienė. Vėlionės vyrui, dukrai ir jos šeimai nuosirdi užuojauta.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: a.a. Petras Galskis ir a.a. Ona Eidukaitienė iš Toronto, ir a.a. Antanas Keršys ir Ona Laugailienė iš Hamiltono. Mirusiųjų artimiesiems gili užuojauta.

— Pakvietimai į M. K. Čiurlionio minėjimą ir Klevelando ansamblio koncertą platinami Anapilio salėje šį sekmadienį po pamaldų.

— Greitu laiku bus liejami pamatai lietuvių kapinėse naujiems paminklams.

— Pamaldos: šį ketvirtadienį 8 v.r. už a.a. Joną Ratkų; sekmadienį Anapilyje: 10 v. už a.a. Veroniką Jurienę, 11 v. už a.a. Antaną Čirūną; Wasagoje 11 v. — Aleksandro Manso intencija.

— Pakrikštyta: Danutė Ona Biliūnaitė.

Lietuvių Evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., pirmoji konfirmandų pamoka šventovėje.

— Sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos bei sekmadienio mokykla.

— Rugsėjo 21, sekmadienį, po 9.30 v.r. pamaldų įvyks konfirmandų pagerbimas bei pietūs Lietuvių Namuose.

— Rinkimai — rugsėjo 28, sekmadienį, po bendrų 11 v. r. pamaldų. Apie 12 v. bus antri kunigo Algimanto Žilinsko rinkimai. Dar du sekmadieniai liko iki 28 d. įstoti į parapiją. Jau gausus būrys padidino parapijiečių eiles. Dar didesnis skaičius neabejotinai garantuotų laimėjimą. Kiekvienas krikščytis lietuvis gali įstoti aplankydamas nors vienas pamaldas prieš rinkimus bei aukodamas vokelyje kuklią auką. Tuo būdu jis tampa kvalifikuotu balsuodančiu nariu. Informacijų malonėkėti teirautis pas kun. Žilinską tel. 277-2148. Kiekvienas balsas svarbus. Šiuo metu mūsų problema yra ne finansinė, bet konstitucinė. Reikia aiškios dviejų trečdalių daugumos laimėti.

— A. a. Endriaus Buntino prisiminimui lietuvių parapijos reikalams buvo suaukota \$140 vietoj gėlių.

Toronto gimnazijose, kurių yra 31, šiemet mokosi 34.500 mokinių. Kaikuriuose gimnazijose yra įvesti specialūs kursai, kuriuose dėstoma 19 kalbų. Šiais metais pradėdamos dėstyti penkios naujos kalbos, būtent, estų, gėlių (gaelic), japonų, latvių ir dabarties graikų. Pernai buvo pradėtos dėstyti šios kalbos: kiniečių (mandarinų ir kantoniečių), hebrajų, lietuvių ir portugalų. Užskaitos duodamos už visas minėtas kalbas, išskyrus estų, gėlių ir japonų. Lietuvių kalba dėstoma West Park Secondary School (Bloor - Dundas St.).

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R. M. Npt. R. N. A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefono 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

JIESKOMAS trijų kambarių ir virtuvės bei baldų butas pensininkų porai. Pageidautina High Park rajone. Skambinti tel. 499-1092 Toronto.

LIETUVIS ATLIEKA visus namų dažymo darbus iš lauko. Telefonas 535-2581. Skambinti po 5 v.p.p. ir klausti Joe.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydų tel. 534-5615.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 Bloor St. W.

kampus Bloor-Durrie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai,

pusmetiniai, dažymas, peru-

kai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname rugsėjo 6 d. pamirėjusius savo vedybų 25 metų sukaktį: Albiną ir Mortą Radžiūnus, Joną ir Jadvygą Ignatavičius, Laimutį ir Justiną Dūdas.

— Rugsėjo 4 d. iš mūsų šventovės palaidotos ankstyvesnės imigracijos lietuvius Petras Vytautas Galskis; jo žmonai Jadvygai reiškiamo nuosirdžia užuojauta.

— Pakrikštytas Petro ir Marytės

Kudreikių sūnus Morkus.

— Susituokė Ramūnas Barakaus-

kas ir Elena Kriščiūnaitė.

— Santuokai rengiasi Petras Paš-

kevičius ir Marlene J. Harley.

— Parapijos choras pradės ateinan-
tį sekmadienį giedoti per 11.30 v. Mišias. Repetacijos vyksta ketvir-
tadieniais 7.30 v.v.

— Ateinantį sekmadienį pradės
veikti parapijos knygynas, kioskas ir
kafetėrija su šiltais valgiais.

— Šventovės atnaujinimo darbas
jau suaukotas \$30.533.92. Dar šį mė-
nesį bus pradėti vėsinimo ir vėdinimo
įvedimo darbai. Taip pat bus tai-
samos lubos, įvedant geresnį apvie-
timą, garsoakalbius ir kt. Dėkojame
visiems jau prisidėjusiems prie šio
vajaus ir labai prašome visus prisi-
dėti.

— Mišios šeštadienį, 8 v. — už Bar-
borą ir Vincentą Treigius, užpr. S. Treigio; 8.30 v. — už Antaną Čibir-
ką, užpr. St. M. Jokubauskų; 9 v. —
už Joną Tonkuną, užpr. J. Prišo; 9.20 v. — už Antaną Rądomskį, užpr. duk-
terų; 11 v. — už Stasę Basienę (me-
tinės), užpr. Pr. Basčio; sekmadienį,
8 v. — už Antaną Sapijonį, užpr. E. G. Kuchalskių; 9 v. — už Vladą Gied-
riką, užpr. pranciškonų; 10 v. — už
Luką Gatavecką, užpr. Pr. Jonušo; 11.30 v. — už Veroniką Jurienę,
užpr. K. Dulevičiaus; 7 v. — už
Teresę Niaurinę, užpr. draugų.

— Sekmadienį, 9.30 v.r., pamal-

dos bei sekmadienio mokykla.

— Rugsėjo 21, sekmadienį, po 9.30

v.r. pamaldų įvyks konfirmandų pa-

gerbimas bei pietūs Lietuvių Na-

muose.

— Rinkimai — rugsėjo 28, sekma-

dienį, po bendrų 11 v. r. pamaldų.

Apie 12 v. bus antri kunigo Algi-

manto Žilinsko rinkimai. Dar du

sekmadieniai liko iki 28 d. įstoti į

parapiją. Jau gausus būrys padidin-

o parapijiečių eiles. Dar didesnis skai-

čius neabejotinai garantuotų laimė-

jimą. Kiekvienas krikščytis lietuvis

gali įstoti aplankydamas nors vienas

pamaldas prieš rinkimus bei aukoda-

mas vokelyje kuklią auką. Tuo bū-

du jis tampa kvalifikuotu balsuo-

dančiu nariu. Informacijų malonėkėti

teirautis pas kun. Žilinską tel.

277-2148. Kiekvienas balsas svarbus.

Šiuo metu mūsų problema yra ne

finansinė, bet konstitucinė. Reikia

aiškios dviejų trečdalių daugumos

laimėti.

— A. a. Endriaus Buntino prisimi-

nimui lietuvių parapijos reika-

lams buvo suaukota \$140 vietoj gė-

lių.

Toronto gimnazijose, kurių

yra 31, šiemet mokosi 34.500

mokinių. Kaikuriuose gimnazijo-

se yra įvesti specialūs kursai,

kuriuose dėstoma 19 kalbų.

Šiais metais pradėdamos dėstyti

penkios naujos kalbos, būtent,

estų, gėlių (gaelic), japonų, lat-

vių ir dabarties graikų. Pernai

buvo pradėtos dėstyti šios kal-

bos: kiniečių (mandarinų ir kan-

toniečių), hebrajų, lietuvių ir

portugalų. Užskaitos duodamos

už visas minėtas kalbas, išskyr-

us estų, gėlių ir japonų. Lietu-

vių kalba dėstoma West Park

Secondary School (Bloor - Dun-

das St.).

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKA-

TOS KLINIKA, 460 Roncesvalles

Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel.

533-8008. Bernardas Naujalis, R. M.

Npt. R. N. A.

JONAS BANYLIS atlieka visus sta-

tybos remontus, naujus pristatymus,

prausyklų keramikos, sienų ir grindų

darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefo-

nuo 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka

stalius, plytelių dėjimo, vonių, tua-

letų ir prausyklų įrengimo darbus už

prieinamą kainą. Skambinti 769-5024,

Toronto.

JIESKOMAS trijų kambarių ir vir-

tuvės bei baldų butas pensininkų

porai. Pageidautina High Park rajone.

Skambinti tel. 499-1092 Toronto.

LIETUVIS ATLIEKA visus namų

dažymo darbus iš lauko. Telefonas

535-2581. Skambinti po 5 v.p.p. ir

klausti Joe.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms.

Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydų tel.

534-5615.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 Bloor St. W.

kampus Bloor-Durrie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai,

pusmetiniai, dažymas, peru-

kai ir t.t. Prieinamos kainos.

MIKALOJAUS K. ČIURLIONIO 100 METU

gimimo sukakties

MINĖJIMAS - KONCERTAS

rugsėjo 27, šeštadienį, ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE:

1. Dail. Tesloro Valiaus žodis, pajavairintas skaidrėmis iš Čiurlionio kūrybos
2. Klevelando Čiurlionio ansamblio, vad. A. O. Mikulskių, koncertas: choras, kanklės, tautiniai šokiai.
3. Pobūvis, grojant Toronto estų orkestrui.

• Pradžia 7 v.v.

Vietos prie numeruotų stalų, lėjimas suaugusiems \$5, studentam, moksleiviam ir pensininkam \$3. Bilietai gaunami parapijose po pamaldų ir lietuvių bankeliuose.

Rengėjai: KLB Toronto apylinkės valdyba ir Anapilis

Toronto Maironio mokykla mokslo metus pradės šį šeštadienį, rugsėjo 13 d., 9 v.r., Sv. Vincento mokyklos patalpose (Westminster ir Roncesvalles). Tėvai maloniai prašomi visus perykščius mokinius atsiųsti į mokyklą. Taip pat bus registruojami ir nauji mokiniai: į pirmąjį skyrių priimami nuo 6 metų, o į parengiamąjį — nuo 4 m. Kviečiami mokyklą lankyti ir tie vaikai, kurie silpnai kalba ar visai nekalba lietuviškai.

Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugijos susirinkimas šaukiamas Prisikėlimo par. muzikos studijoje rugsėjo 14, sekmadienį, 3 v.p.p. Kviečiami dalyvauti ir ta sritimi besidomintieji. Valdyba

Visuotinis Lietuvių Namų Moterų Būrelio susirinkimas — rugsėjo 16, antradienį, 7.30 v.v., Gedimino pilies menėje. Būrelio narės bei ponios, norinčios įsijungti į Būrelio veiklą, maloniai kviečiamos atsilankyti.

Augštesniųjų Lituanistinių Kursų pamokos prasidės rugsėjo 23, antradienį, 6.45 v. v., Toronto West Secondary School (Bloor - Dundas St.). Oficiali registracija mokykloje, kur kiekvienas turi pats dalyvauti, bus rugsėjo 22, pirmadienį, nuo 6 v.v. Studentai prašomi su savim turėti "Evening School Permission" blanką, gaunamą savo gimnazijoje. Veiks XI, XII ir XIII klasės su oficialiai pripažįstamomis kalbos užskaitomis. Jei susidarys pakankamas skaičius, bus atidaryta atskira pradedančiųjų klasė lietuviškai nemokantiems (į šią klasę priimami ir suaugę).

Yra labai svarbu iš anksto žinoti studentų skaičių, todėl prašome visus norinčius studijuoti nedelsiant užsiregistruoti pas V. Tasecką tel. 535-6659. Tai liečia ir pernai kursas lankiusius. Jei kas turite pažįstamų lietuvių, jau lietuviškai nekalbančių, ar svetimtautių, norinčių lietuviškai išmokti, prašome paraginti juos įsijungti į pradedančiųjų klasę. Vedėjas

Čiurlionio ansamblio koncertas — rugsėjo 27 d. Anapilyje. Pakvietimai gaunami šį sekmadienį lietuviškose parapijose. Iš provincijos bilietus bei staliukus galima užsisakyti per apylinkės valdybos pirm. V. Biretą tel. 261-4312 Toronto.

"Varpo" choras po vasaros atostogų pradėjo naujo sezono darbą. Šiuo metu intensyviai ruošiasi Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventei. Taip pat jis yra pakviestas koncertui Klevelande. Repetacijos daromos L. Namuose: pirmadieniais moterims, antradieniais vyrams 7.30 v.v. Choro valdybą maloniai kviečia visus choristus ir choristes lankyti repeticijas.

A. a. Ona Eidukaitienė, 65 metų amžiaus, po ilgos ir sunkios ligos, slaugoma namuose vyro Prano, mirė rugsėjo 6 d. Vėlionė buvo pašarvota Turner ir Porter laidotuvių namuose. Palaidota iš Lietuvos Kankinių parapijos Sv. Jono lietuvių kapinėse. Vėlionė buvo kilusi nuo Zarasų. Aktyvi katalikių moterų draugijos narė. Paliko vyrą ir dukrą.

A. ir J. Telšinskai iš Floridos buvo atvykę į Torontą dalyvauti a.a. brolio Stasio laidotuvėse. Ta proga jie aplankė "T2" ir paliko auką \$12.50.

IŠRINKITE YURI SHYMKO

High Park - Swansea apylinkėje

Yuri Shymko, lietuvių bičiulis, kandidatuoja į Ontario parlamentą rugsėjo 18 d. High Park — Swansea rinkiminėje apylinkėje kaip pažangiųjų konservatorių partijos kandidatas. Toje pačioje apylinkėje jis kandidatavo prieš socialistų kandidatą dr. Shulmaną, liberalų kandidatę p-lę Svėgždaitę ir surinko 9,227 balsus. Jis yra 34 m. amžiaus, ukrainiečių kilmės, gimnazijos mokytojas, plačiai pasireiškęs visuomeninėje veikloje, ypač etninių grupių eilėse. Yra perėjęs išvietintų asmenų stovyklas, studijavęs katalikų mokyklose Belgijoje ir Kanadoje. Dabar mokytojauja Victoria Park Secondary School — dėsto istoriją ir prancūzų kalbą. Ukrainiečių visuomenėje jis yra plačiai žinomas veikėjas, išrinktas Pasaulio Ukrainiečių Kongreso gen. sekretoriumi. Jo iniciatyva buvo surengta paroda miesto rotušėje "Leninizmas be kaukės". Taipgi jo rūpesčiu buvo pakviestas S. Kudirka į pavergtų tautų demonstraciją prieš žmogaus teisių laužymą Sov. Sąjungoje. Baltiečių ir kitų tautybių laisvės būdėjime Helsinkio konferencijos proga jis pasakė atitinkamą kalbą. Aplankęs "T2" redakciją, jis paliko savo parašytą knygą "For this I was born" apie politinius kalinius Sov. Sąjungoje. Joje neužmiršti ir lietuviai.

St. ANDREW - St. PATRICK

rinkiminėje apylinkėje

balsuokite už

LARRY GROSSMAN

pažangų konservatorių

1. Už vyriausybę, kuri kovoja su infliacija, mažindama valdžios tarnautojų ir savo (kabineto ministerių) algas
2. Už įstatymo bei tvarkos politiką
3. Už vyriausybę, kuri stipriai remia daugiakultūriškumą
3. Už pastovią vyriausybę
5. Už tokią, kuri supranta jūsų problemas ir padeda jas išspręsti

BALSUOKITE UZ

Larry **GROSSMAN** X

rinkimų dieną — rugsėjo 18, ketvirtadienį, nuo 9 v.r. iki 8 v.v. Telefonas informacijai ir pagalbai: 922-6436

Muzikos pamokos

Jonas Govėdas, muzikos bakalauros

pianinas, teorija, harmonija, istorija, paruošimas konservatorijos egzaminams

Telefonas 531-5870

Toronto

Tradicinėje maldininkų ke-

lionėje į Midlandą, kur yra patstatytas lietuvių kankinių garbei kryžius, rugsėjo 7, sekmadienį, dalyvavo arti 300 tautiečių. Autobusus važiuavo per 40 asmenų, kiti — automobiliais. Koncelebracinės Mišias atnašavo kun. P. Ažubalis ir kun. A. Prapakas, OFM, išpažinčių klausė kun. Eug. Jurgutis, OFM. Pamokslą pasakė kun. P. Ažubalis. Tuojau po Mišių buvo eina mi Kryžiaus keliai, vadovaujant kun. A. Prapakui. Buvo naudojami labai gražūs, naujai sukurti kun. Zitkaus tekstai. Iš kilmės baigtos prie lietuvių kryžiaus malda ir Tautos himnu. Gražioje gamtos aplinkumoje užkandę maldininkai grįžo namo. Iš kilmės dalyvavusieji pastebėjo, kad naujasis kryžius, pagamintas iš atsparios plastmasinės medžiagos, reikalingas mažų pataisymų — sudirimų vietose atsirado pilka spalva. Kryžius patatytas Kanados Lietuvių Katalikų Centro pastangomis prieš porą metų.

Ontario provincijos parlamentą kandidatuoja keletas asmenų ir iš etninių grupių. High Park — Swansea apylinkėje kandidatuoja liberalas Ed Negridge, ukrainietis, konservatorius Yuri Shymko, taip pat ukrainietis, socialistas Ed Ziembra, lenkas; Parkdale apylinkėje — liberalas Stan Mamak, lenkas, socialistas Janusz Duktas, taip pat lenkas. Lietuvių kandidatų šį kartą nėra. Praeityje į federacinį parlamentą kandidatavo vėlionis dr. Ancevičius, p. Krotnas (Hamiltono), o į provincinį parlamentą — L. Svėgždaitė.

Ontario provincijos parlamentą kandidatuoja keletas asmenų ir iš etninių grupių. High Park — Swansea apylinkėje kandidatuoja liberalas Ed Negridge, ukrainietis, konservatorius Yuri Shymko, taip pat ukrainietis, socialistas Ed Ziembra, lenkas; Parkdale apylinkėje — liberalas Stan Mamak, lenkas, socialistas Janusz Duktas, taip pat lenkas. Lietuvių kandidatų šį kartą nėra. Praeityje į federacinį parlamentą kandidatavo vėlionis dr. Ancevičius, p. Krotnas (Hamiltono), o į provincinį parlamentą — L. Svėgždaitė.

Ontario provincijos parlamentą kandidatuoja keletas asmenų ir iš etninių grupių. High Park — Swansea apylinkėje kandidatuoja liberalas Ed Negridge, ukrainietis, konservatorius Yuri Shymko, taip pat ukrainietis, socialistas Ed Ziembra, lenkas; Parkdale apylinkėje — liberalas Stan Mamak, lenkas, socialistas Janusz Duktas, taip pat lenkas. Lietuvių kandidatų šį kartą nėra. Praeityje į federacinį parlamentą kandidatavo vėlionis dr. Ancevičius, p. Krotnas (Hamiltono), o į provincinį parlamentą — L. Svėgždaitė.

MONTREALQUE

MONTREALIO LIETUVIAI, pasijukite tautinę pareigą padėti Montrealio jaunimui, vykstančiam į trečiąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, įvyksiantį 1975. XII. 20 — 1976. I. 6 P. Amerikoje. Kongresą rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, PL Bendruomenės valdybos globojama.

KLB Montrealio apylinkės valdyba maloniai kreipiasi į Jus, prašydama finansinės paramos.